

บทบาทรัฐบาลต่อเศรษฐกิจไทย ตามระบบบัญชีประชาชาติ

จารุวรรณ พูลสุข
พิมพ์นภัสสรฯ หงษ์จ้อย
รัตติกาล ลิกขชัย
กองบัญชีประชาชาติ

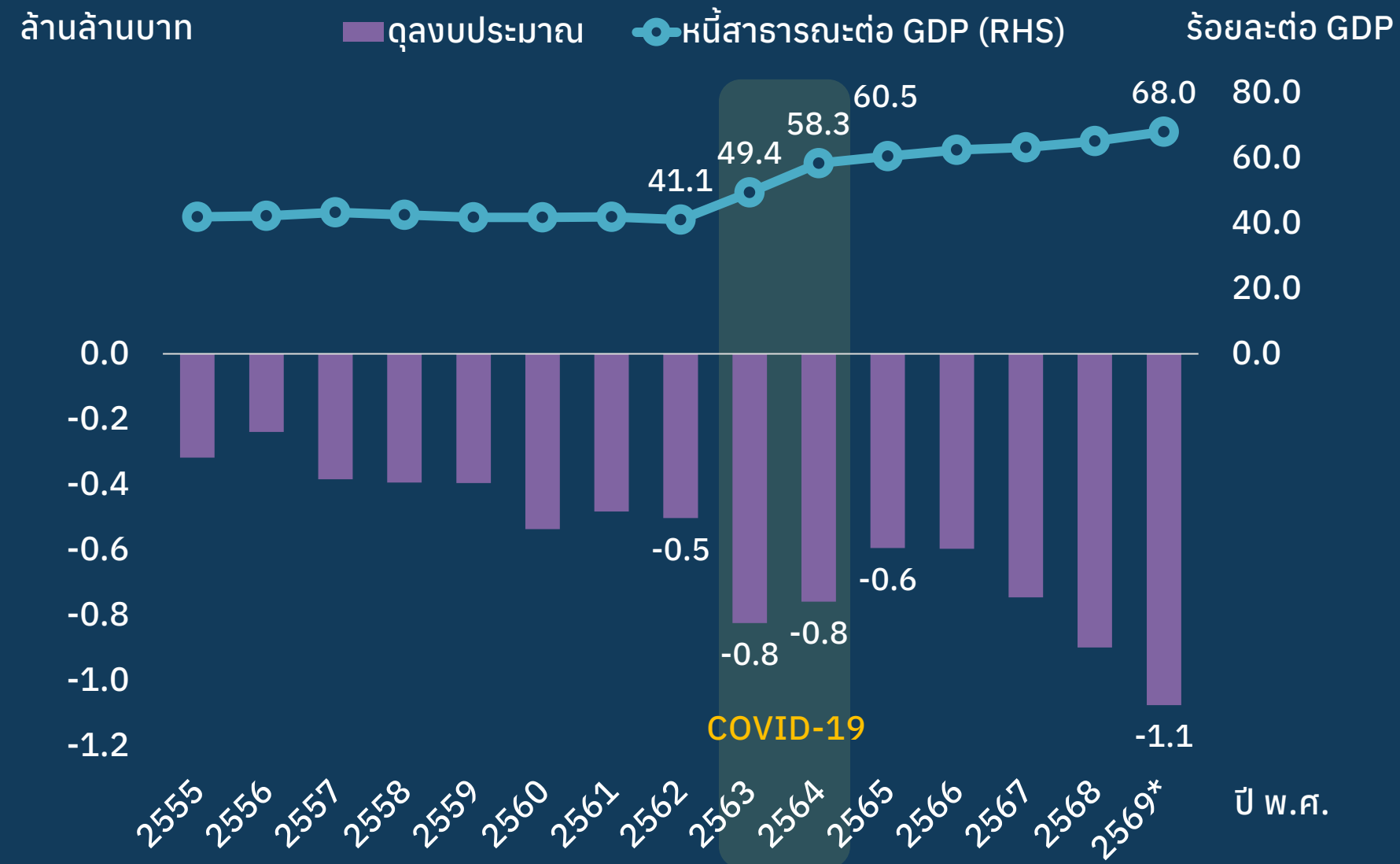
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การประชุมสัมมนาวิชาการของสายงานเศรษฐกิจมหภาค บัญชีประชาชาติ
และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2569

16 กันยายน 2569

รายได้ที่ไม่พอกับรายจ่าย นำไปสู่ การขาดดุลงบประมาณ หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น และขาดดุลการออมอย่างต่อเนื่อง

ดุลงบประมาณ และสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP

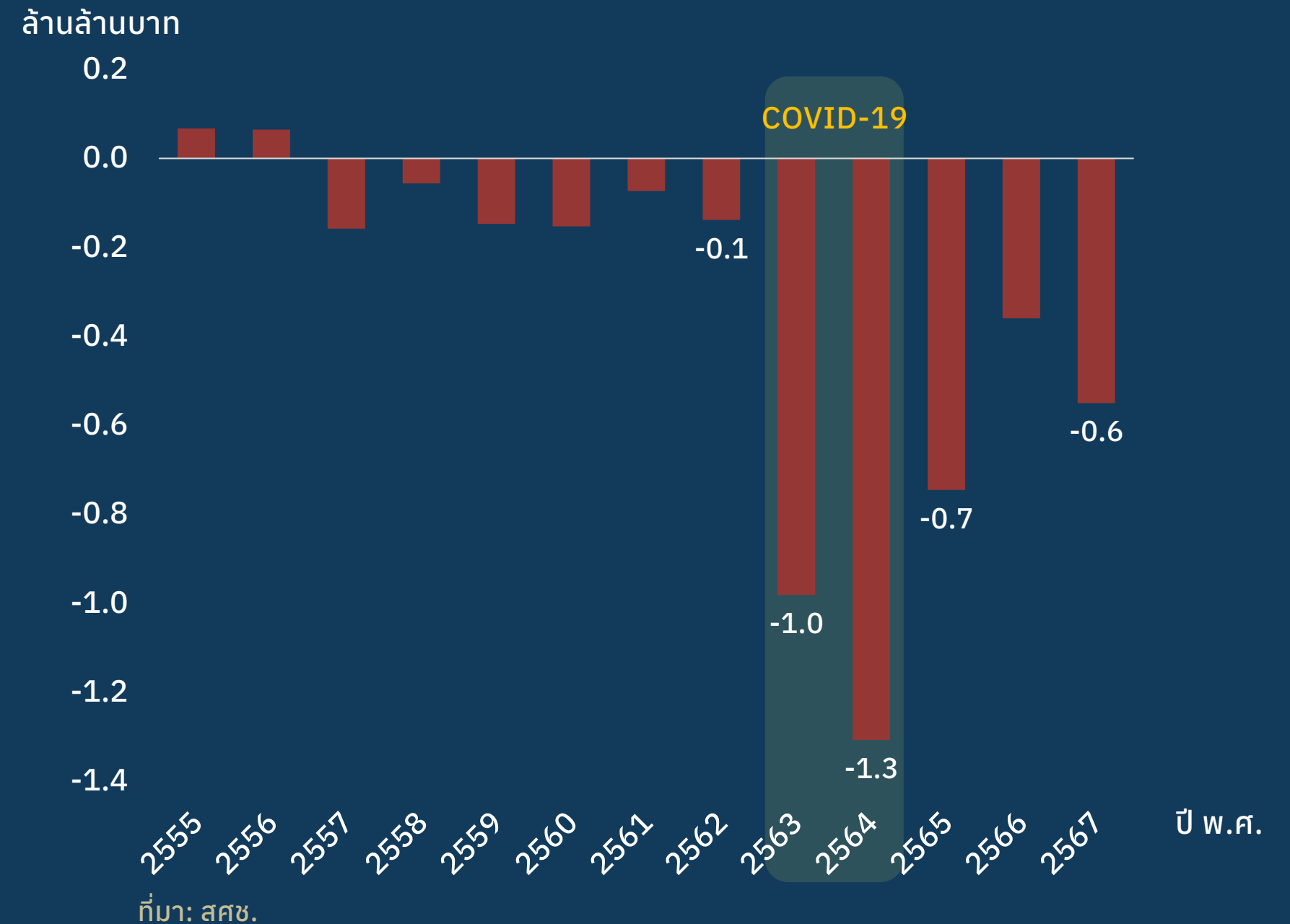
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

*ปี 2569

ดุลงบประมาณ : ข้อมูล 10 เดือน

หนี้สาธารณะ : ประมาณการโดย สศช.

การออมสุทธิของภาครัฐบาล

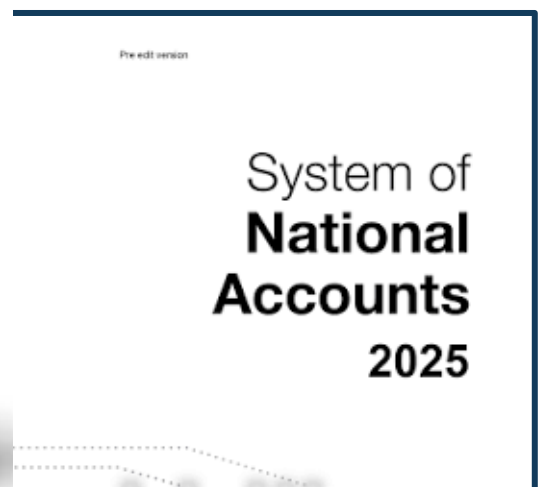
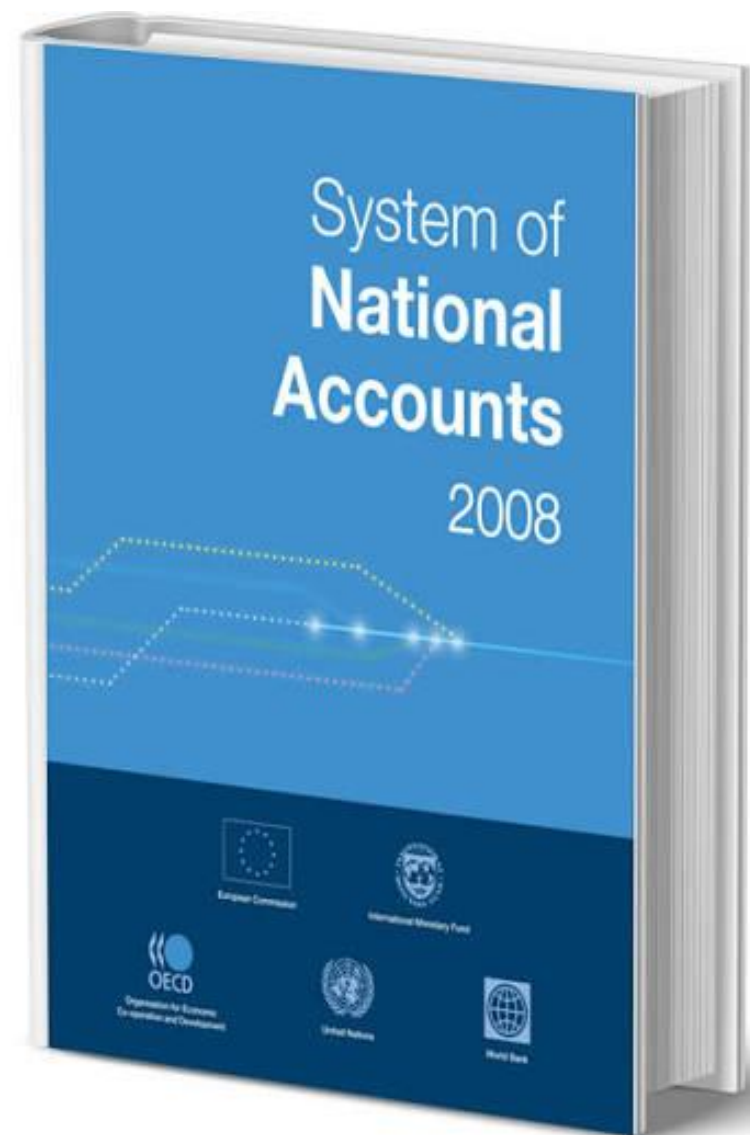
วิเคราะห์ผ่านระบบบัญชีประชาชาติ

และหาแนวทางสร้างเสถียรภาพทั้งในมุมมองของเศรษฐกิจ และสังคม

ประเด็นการนำเสนอ

1. ระบบบัญชีประชาชาติ
2. เศรษฐกิจภาครัฐบาล
3. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

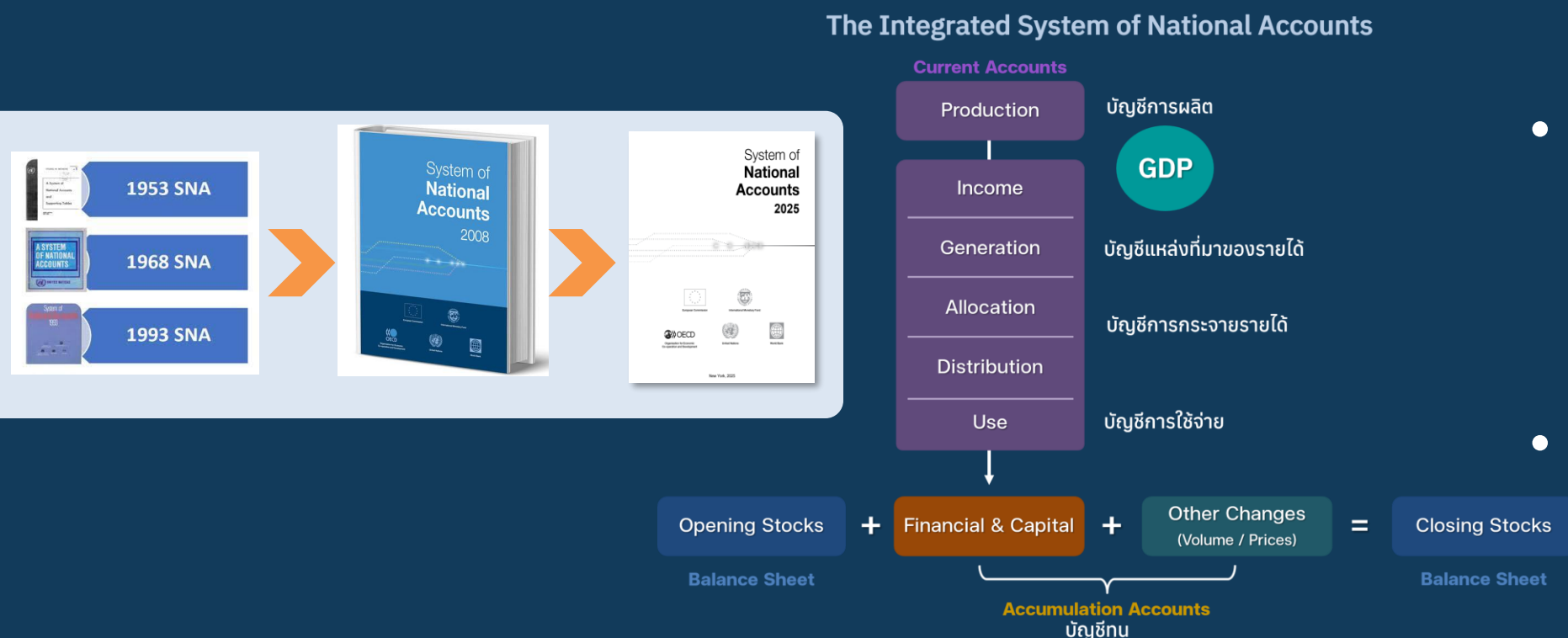

1.

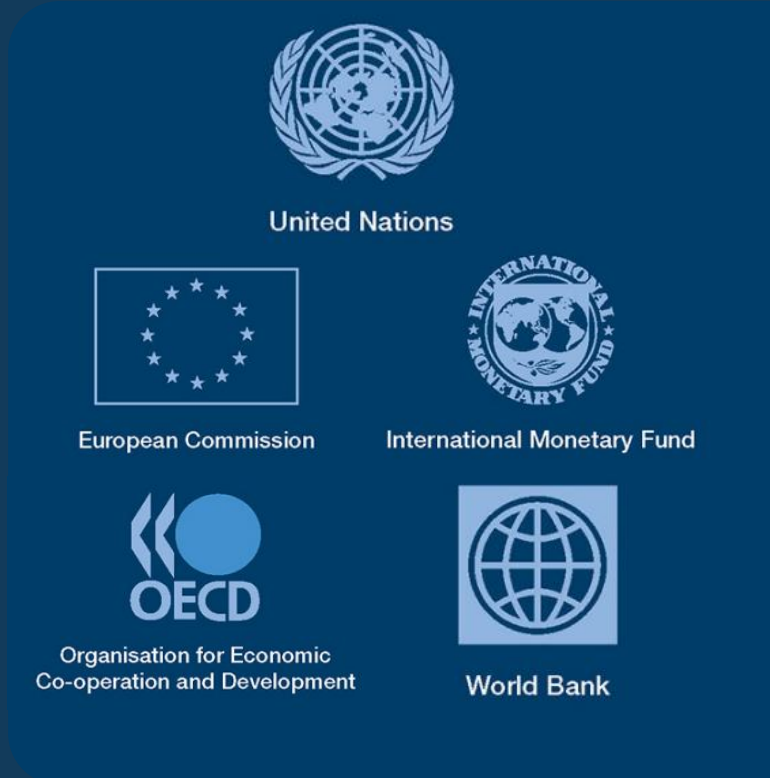
ระบบบัญชีประชาชาติ

1. ระบบบัญชีประชาชาติ

What is the System of National Accounts ?

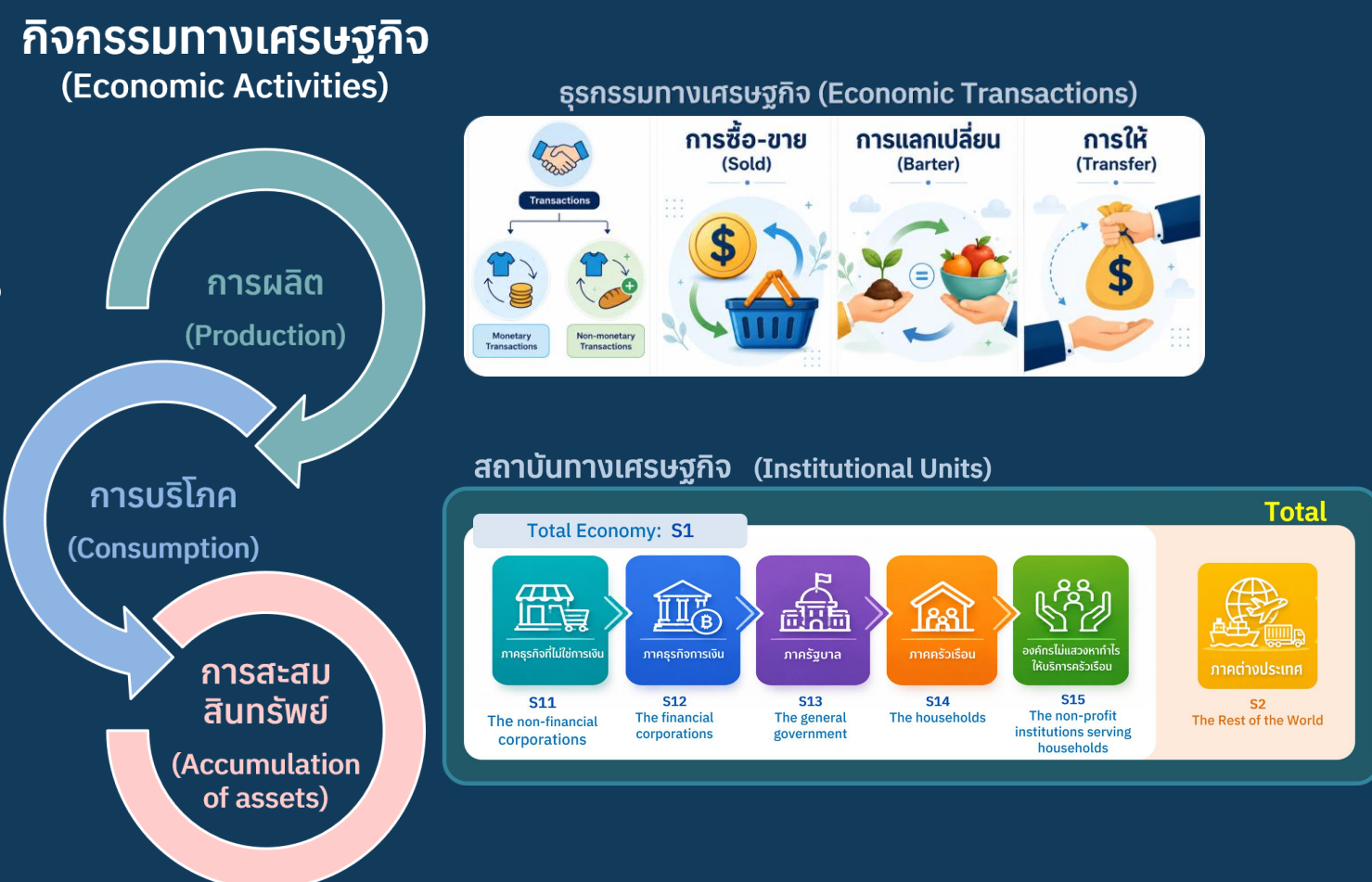

- ชุดข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic) ที่มาจากข้อมูลย่อย (Micro data)
- แนวคิด นิยาม การจัดหมวดหมู่ และเกณฑ์ทางบัญชี อิงตามหลักการเศรษฐศาสตร์

แนวคิด

- วัดกิจกรรมและธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (Activities and transactions)
- แสดงความเชื่อมโยงกันของสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ (Institutional Units)

ประโยชน์

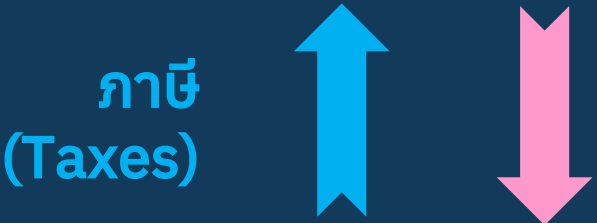
- ติดตามพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ (Monitoring the behavior of the economy)
- การวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic analysis)
- เปรียบเทียบระหว่างประเทศ (International comparisons)

1. ระบบบัญชีประชาชาติ

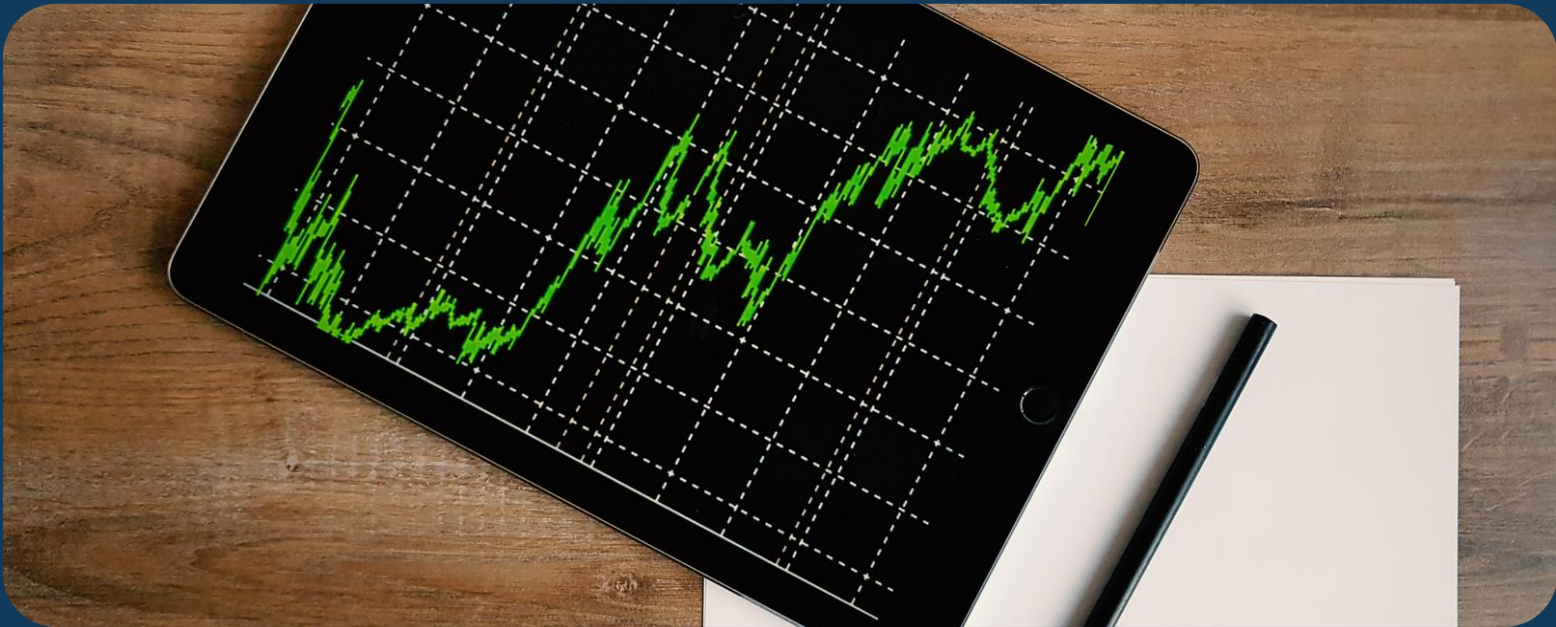

1. ระบบบัญชีประชาชาติ

เศรษฐกิจภาครัฐบาล (General government sector) มีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมและธุรกรรมของภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ในทุกภาคส่วน

การอุดหนุนและการโอน (Subsidies and Transfers)

Production Approach

1

Income Approach

2

Expenditure Approach

3

GDP

=

GDI

=

C

+

I

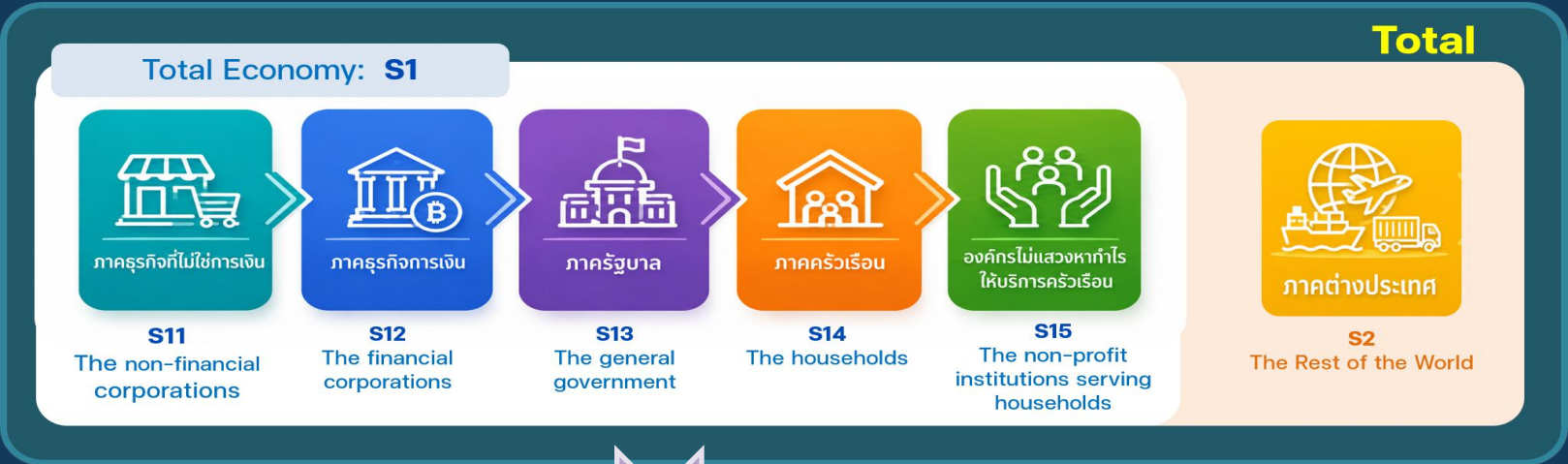
+

G

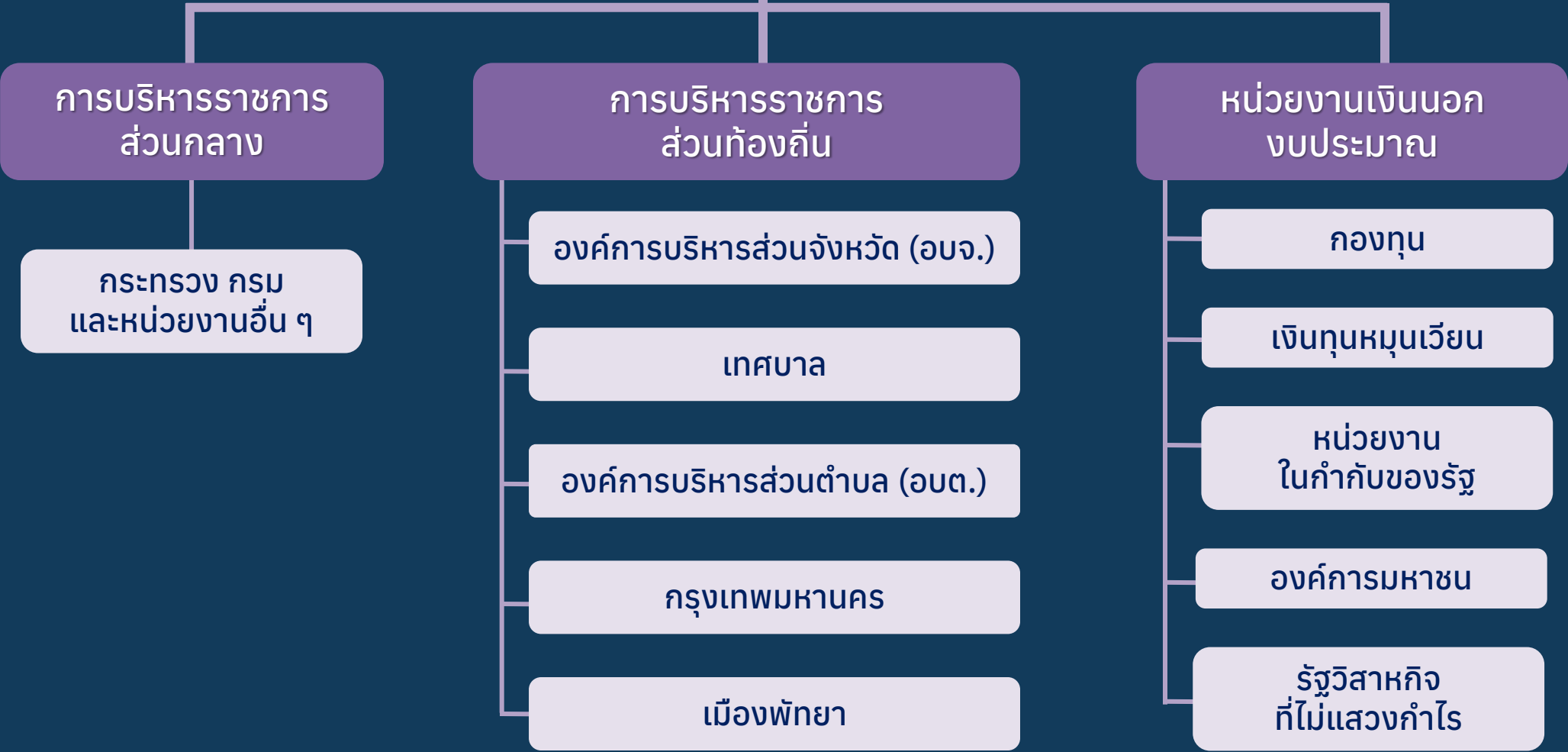
+

X-M

1. ระบบบัญชีประชาชาติ

ภาครัฐบาล

แหล่งข้อมูลภาครัฐบาล

- ❖ ระบบ New GFMIS Thai (New Government Fiscal Management Thai System)
- ❖ ระบบ New e-LAAS (New Electronic Local Administrative Accounting System)
- ❖ ระบบงบประมาณ
- ❖ ระบบ GFS (Government Finance Statistics)
- ❖ Balance of Payments (BOP)
- ❖ ข้อมูลการนำเข้าและส่งออก
- ❖ งบการเงิน รายงานทางการเงิน และข้อมูลอื่น ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

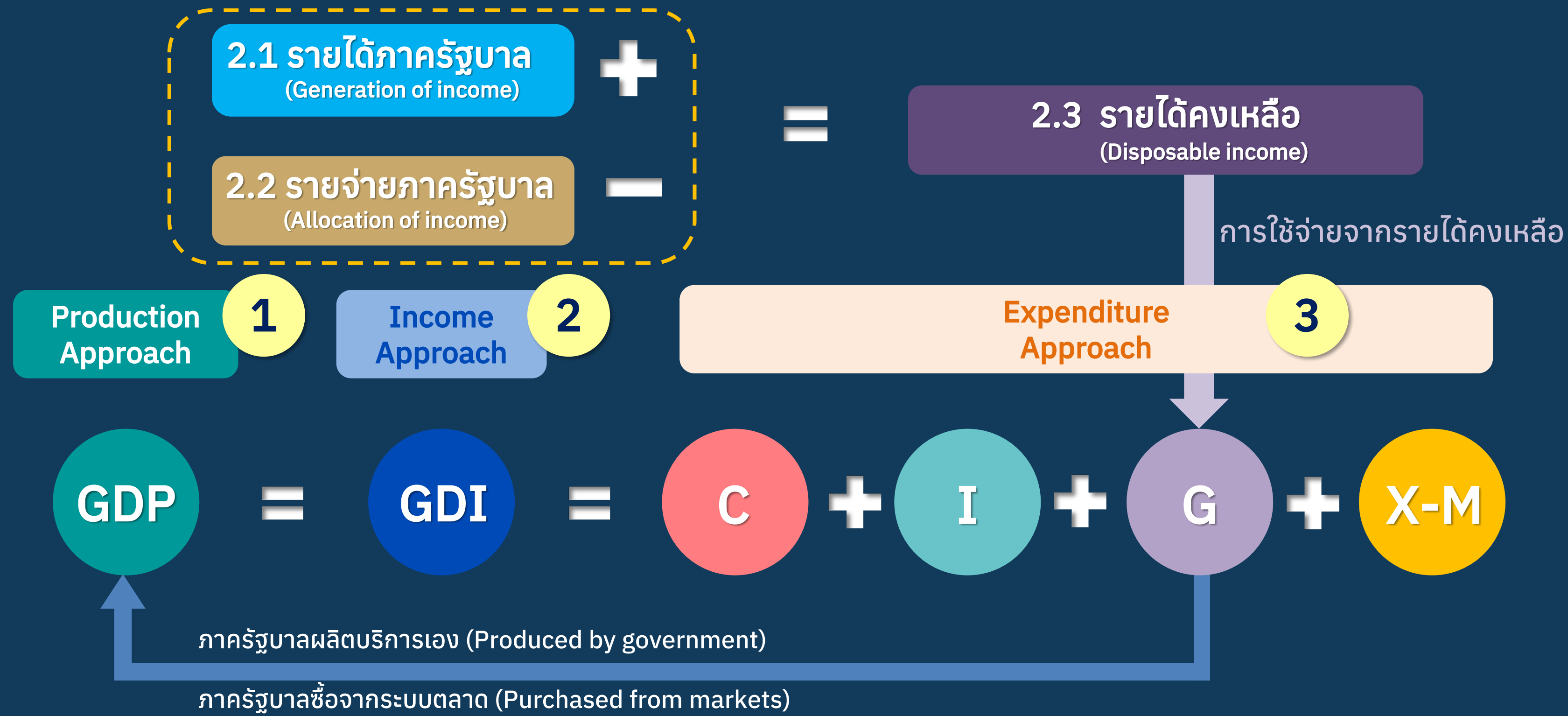

2.

เศรษฐกิจภาครัฐบาล

2. เศรษฐกิจภาครัฐบาล

2.4 การออม (Saving)

การออม = รายได้คงเหลือ - รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล - การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำนาญ

Saving = Disposable income - Government final consumption expenditure - The change in pension entitlement

2. เศรษฐกิจภาครัฐบาล

2.1 รายได้ภาครัฐบาล (Generation of income)

- 1) ภาษีการผลิตและการนำเข้า (Taxes on production and imports)
- 2) ภาษีรายได้ การถือครองทรัพย์สินและอื่น ๆ (Current taxes on income, wealth, etc.)
- 3) รายได้จากทรัพย์สิน (Property income)
- 4) เงินสมทบประกันทางสังคม (Social contributions)
- 5) เงินรับโอน (Other current transfers)

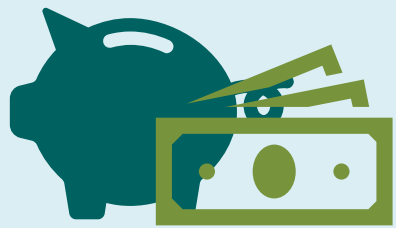
2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล (Allocation of income)

- 1) เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ (Social benefits other than social transfers in kind)
- 2) รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน (Property income payable)
- 3) เงินโอนจ่าย (Other current transfers)
- 4) การอุดหนุน (Subsidies)

$2.1 - 2.2 = 2.3$
รายได้ - รายจ่าย = รายได้คงเหลือ

2.4 การออม (Saving)

$2.4 = 2.3$
การออม = รายได้คงเหลือ

- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล
- การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำนาญ

2.3 รายได้คงเหลือ (Disposable income) *การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ (Use of disposable income)

- 1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (Government final consumption expenditure: GFCE)
 - 1.1) ภาครัฐบาลผลิตบริการเอง (Produced by government)
 - 1.2) ภาครัฐบาลซื้อจากตลาด (Purchased from markets)
- 2) การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำนาญ (The change in pension entitlement)

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

- 1) ภาษีการผลิตและการนำเข้า
(Taxes on production and imports)
- 2) ภาษีรายได้ การถือครองทรัพย์สินและอื่น ๆ
(Current taxes on income, wealth, etc.)
- 3) รายได้จากทรัพย์สิน (Property income)
- 4) เงินสมทบประกันทางสังคม (Social contributions)
- 5) เงินรับโอน (Other current transfers)

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

2.3 รายได้คงเหลือ

2.4 การออม

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

แหล่งที่มาของรายได้ภาครัฐบาล ประกอบด้วย

- 1) ภาษีการผลิตและการนำเข้า
(Taxes on production and imports)

43.8%*
- 2) ภาษีรายได้ การถือครองทรัพย์สินและอื่น ๆ
(Current taxes on income, wealth, etc.)

28.7%*
- 3) เงินสมทบประกันทางสังคม (Social contributions)

18.8%*
- 4) รายได้จากทรัพย์สิน (Property income receivable)

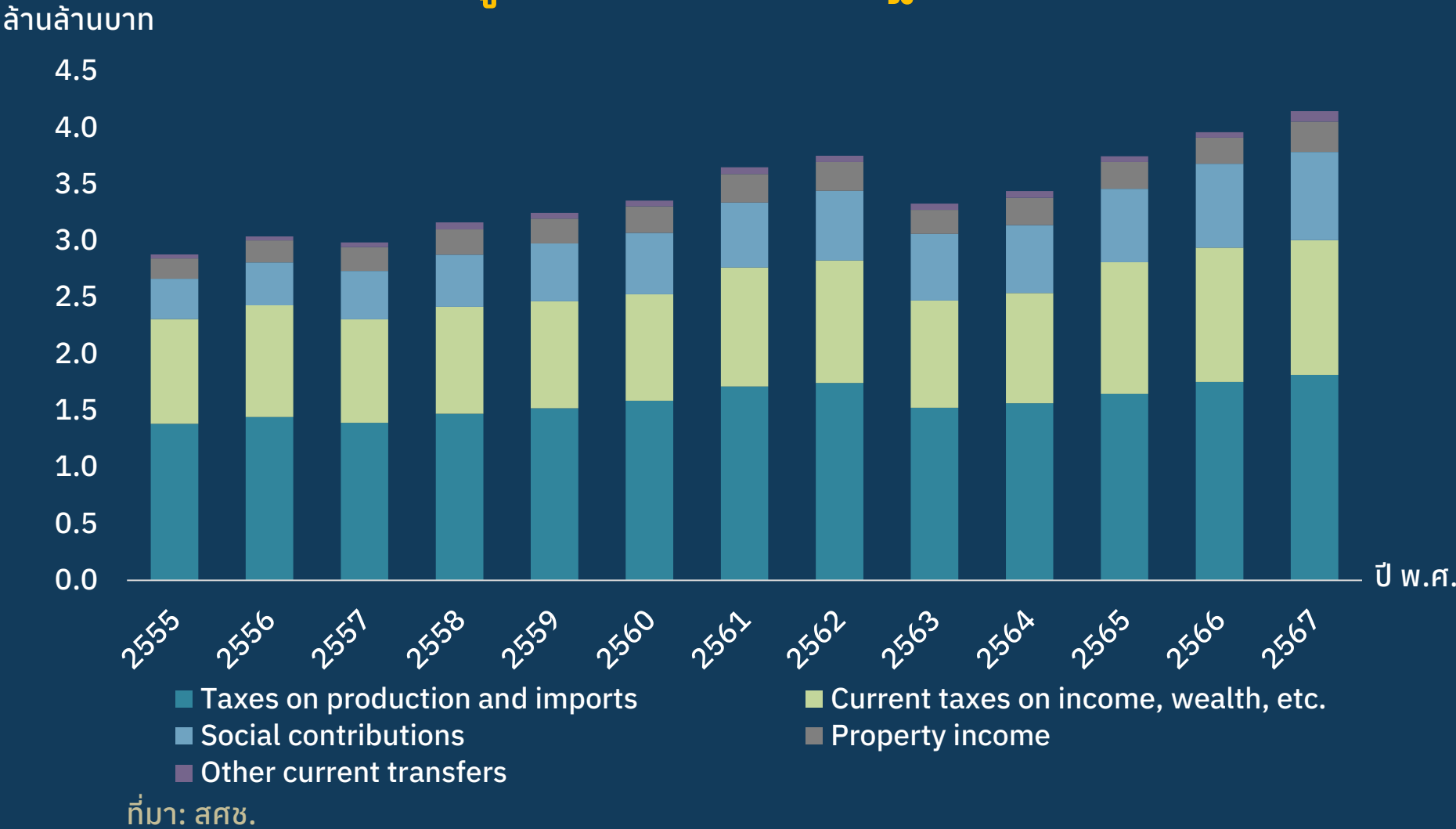
6.5%*
- 5) เงินรับโอน (Other current transfers receivable)

2.2%*

*ต่อรายได้ภาครัฐบาลรวม **ข้อมูล ณ ปี 2567

รายได้หลักของรัฐบาลมาจากภาษี
ปี 2567 ภาษีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.5 ของรายได้รวม

มูลค่ารายได้ภาครัฐบาล

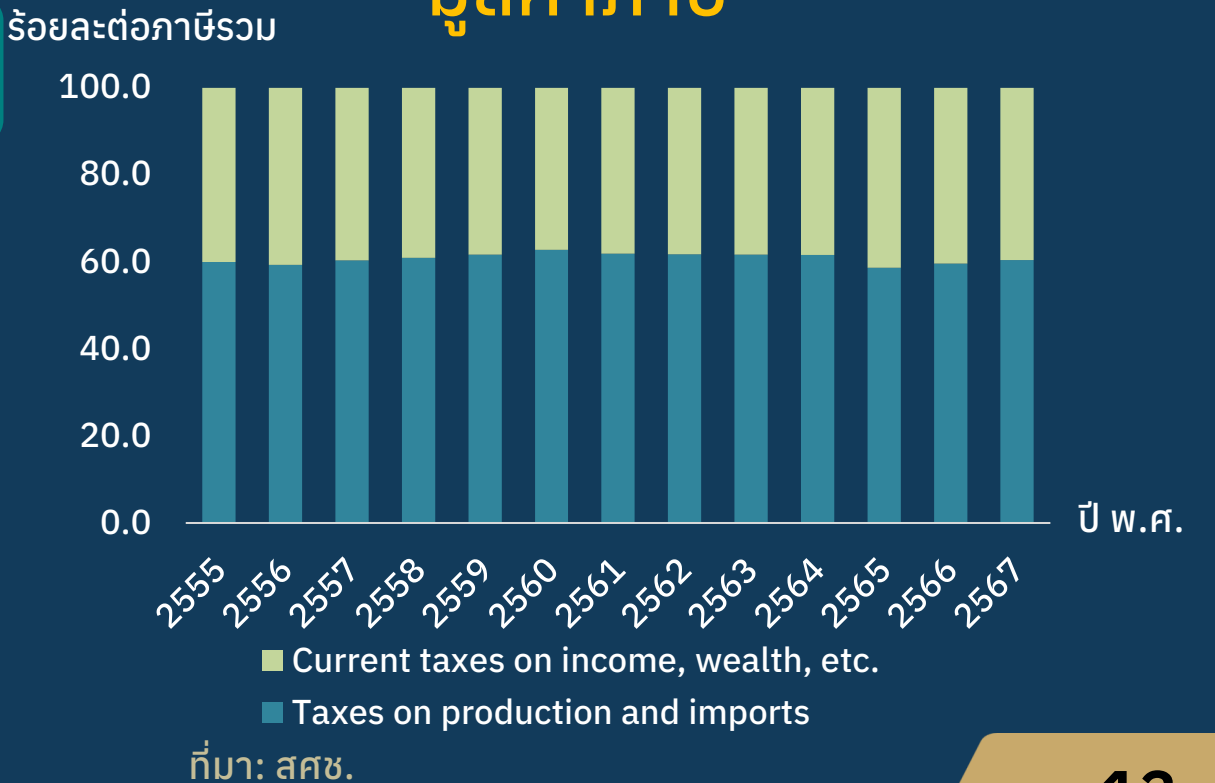

ภาษีรวม

ภาษีการผลิตและการนำเข้า
(Taxes on production and imports) 60.4%

ภาษีรายได้ การถือครอง
ทรัพย์สินและอื่น ๆ
(Current taxes on income, wealth, etc.) 39.6%

มูลค่าภาษี

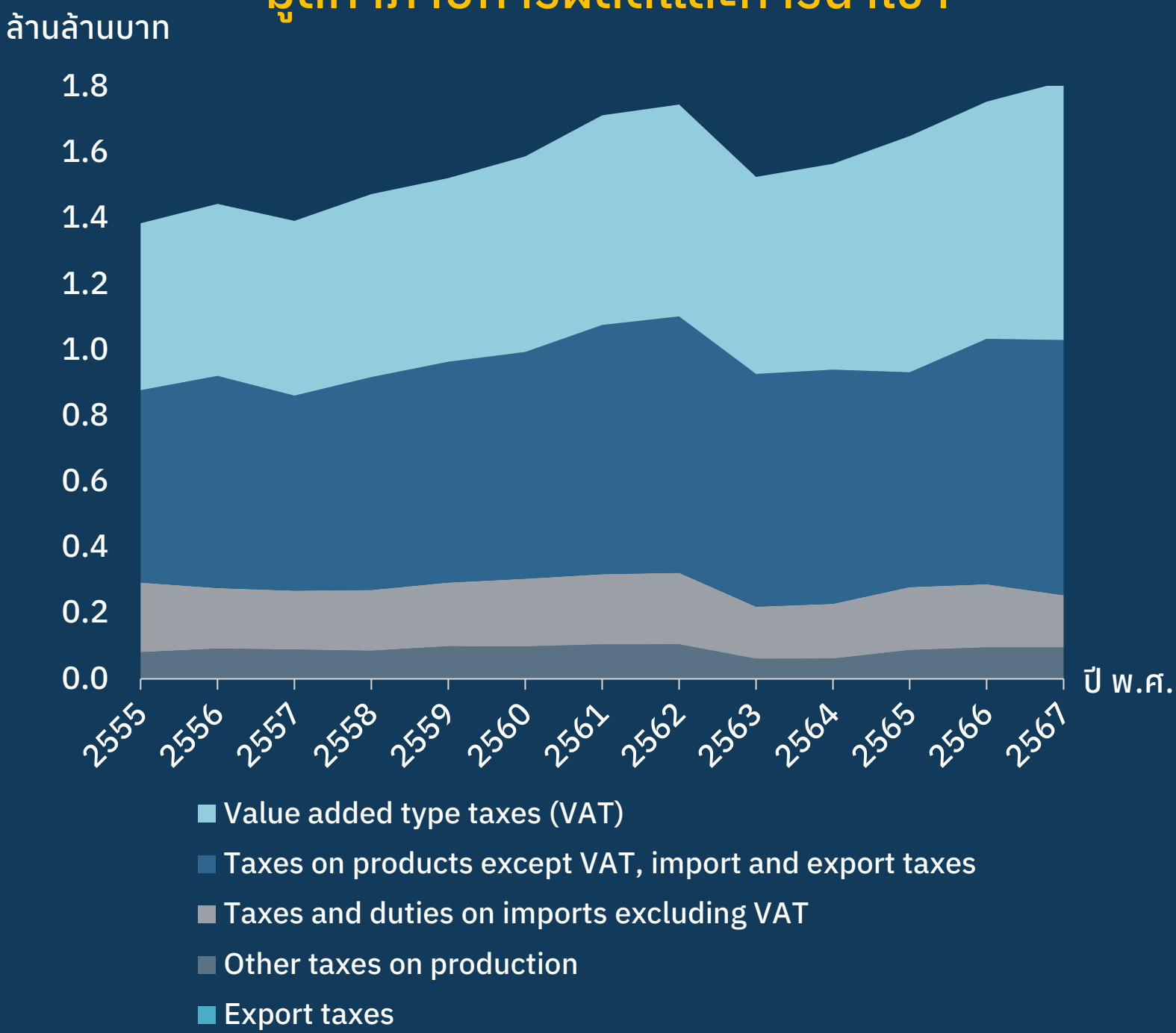
2.1 รายได้ภาครัฐบาล

1) ภาษีการผลิตและการนำเข้า
(Taxes on production and imports)

43.8%

เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้า ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ภาษีเบียร์ ภาษีสุรา ภาษียาสูบ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม อากรแสตมป์

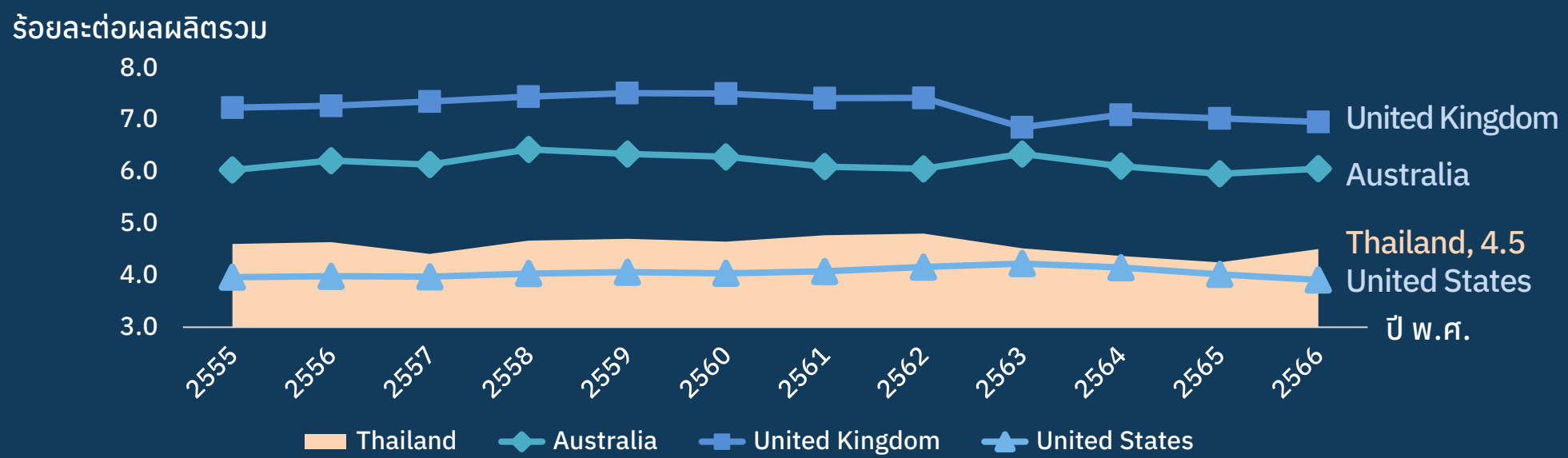
มูลค่าภาษีการผลิตและการนำเข้า

ที่มา: สศช.

อัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3

สัดส่วนภาษีการผลิตและการนำเข้า (Taxes on production and imports) ต่อผลผลิตรวม

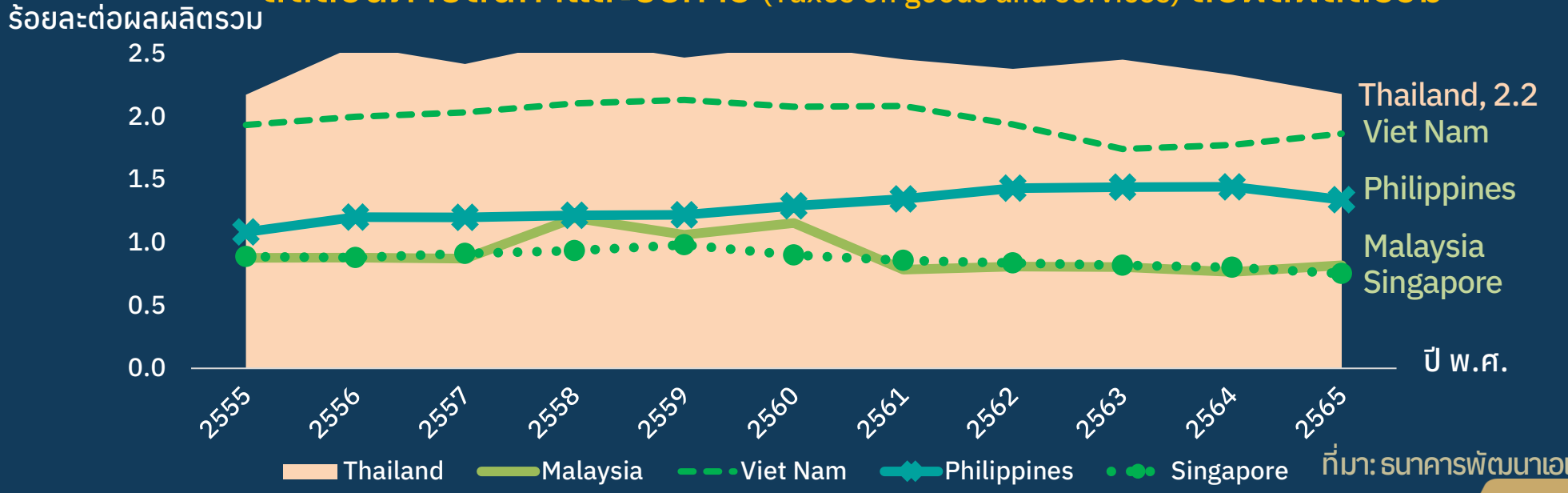

ที่มา: องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และ สศช.

สัดส่วนภาษีการผลิตต่อผลผลิตรวม
อยู่ในระดับต่ำกว่าหลายประเทศในกลุ่มพัฒนาแล้ว

สัดส่วนภาษีสินค้าและบริการต่อผลผลิตรวม
มีสัดส่วนสูงกว่าประเทศในอาเซียน

สัดส่วนภาษีสินค้าและบริการ (Taxes on goods and services) ต่อผลผลิตรวม

ที่มา: ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)

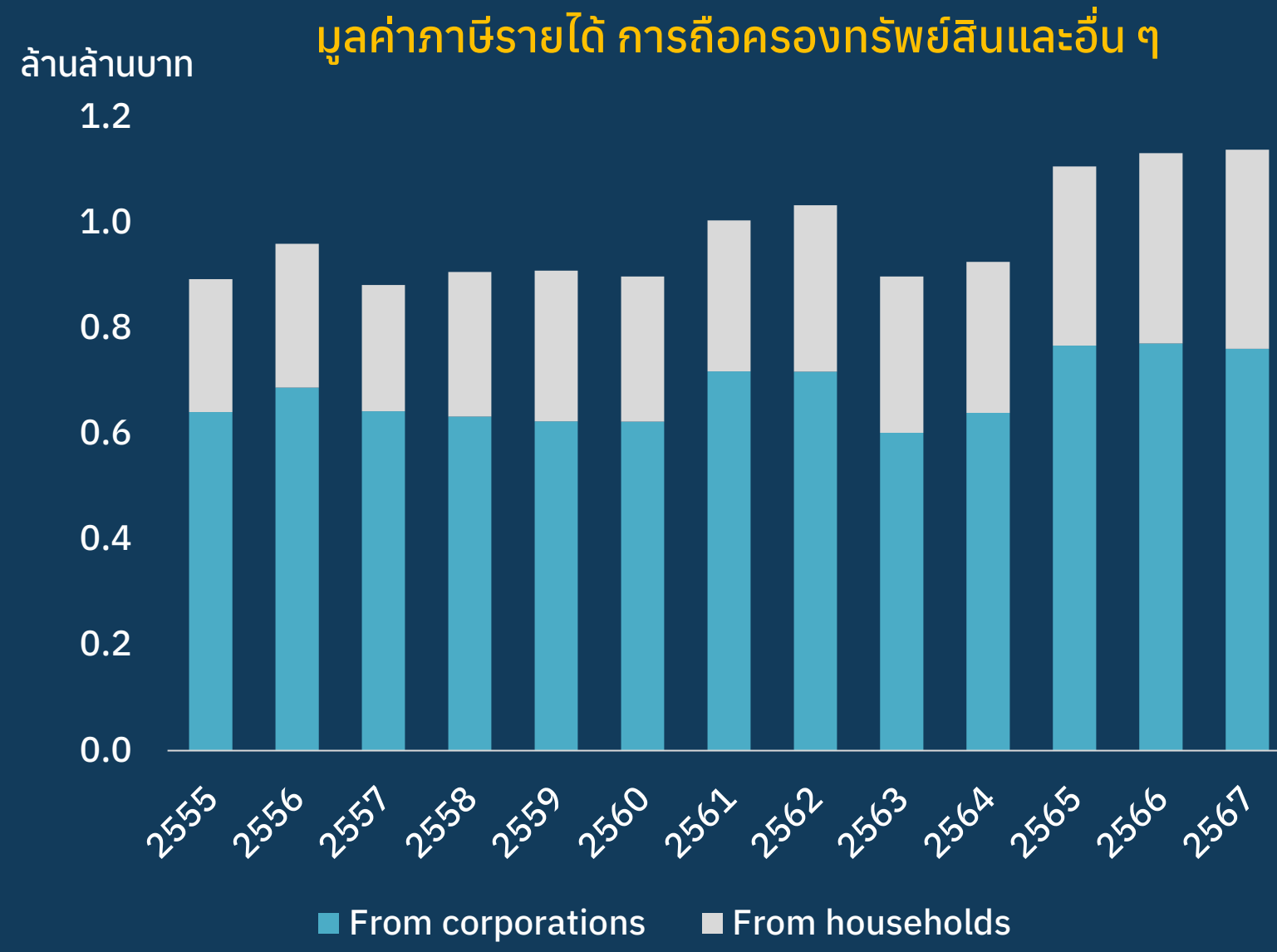
2.1 รายได้ภาครัฐบาล

2) ภาษีรายได้ การถือครองทรัพย์สินและอื่น ๆ

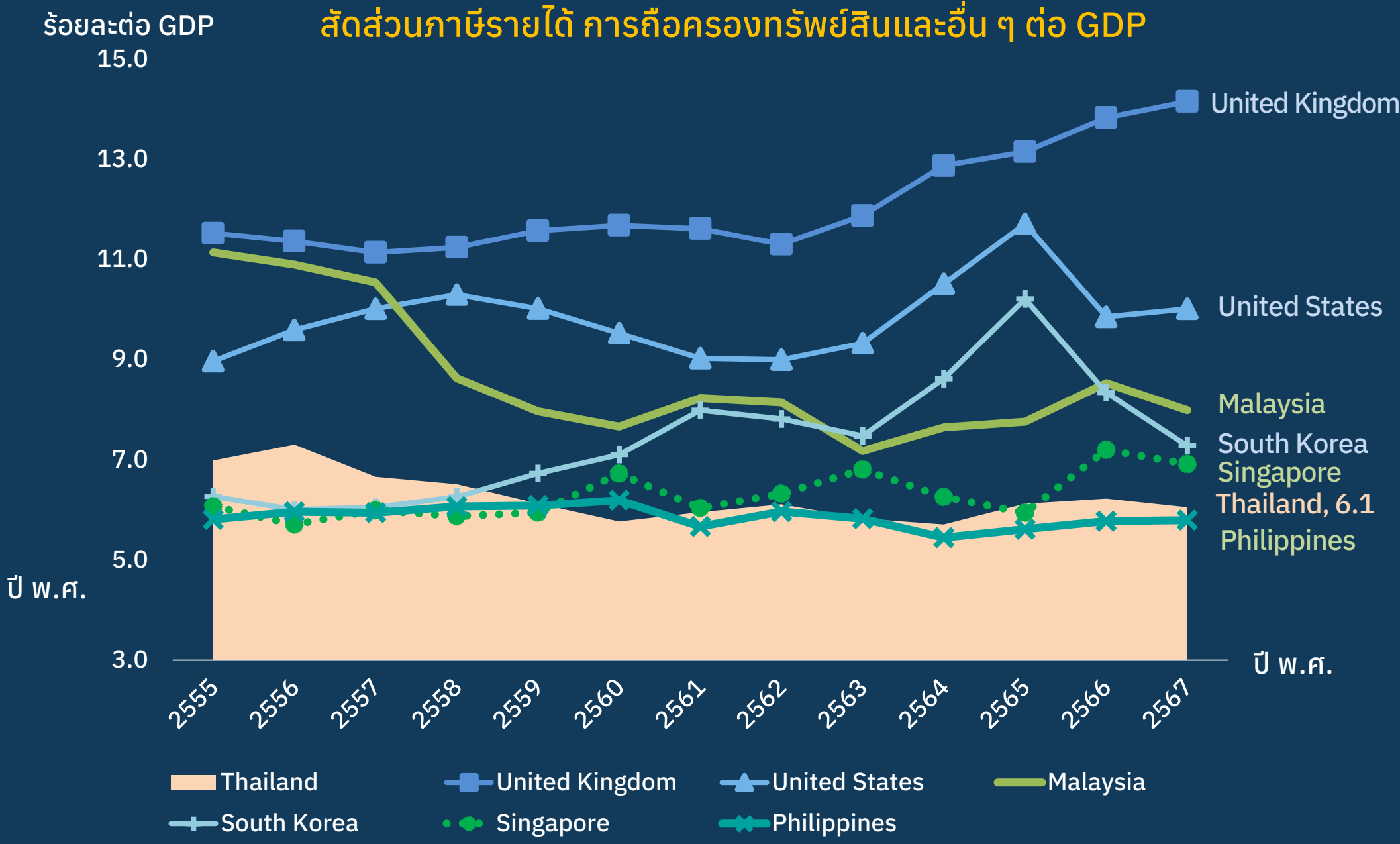
(Current taxes on income, wealth, etc.)

28.7%

เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ที่มา: สศช.

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

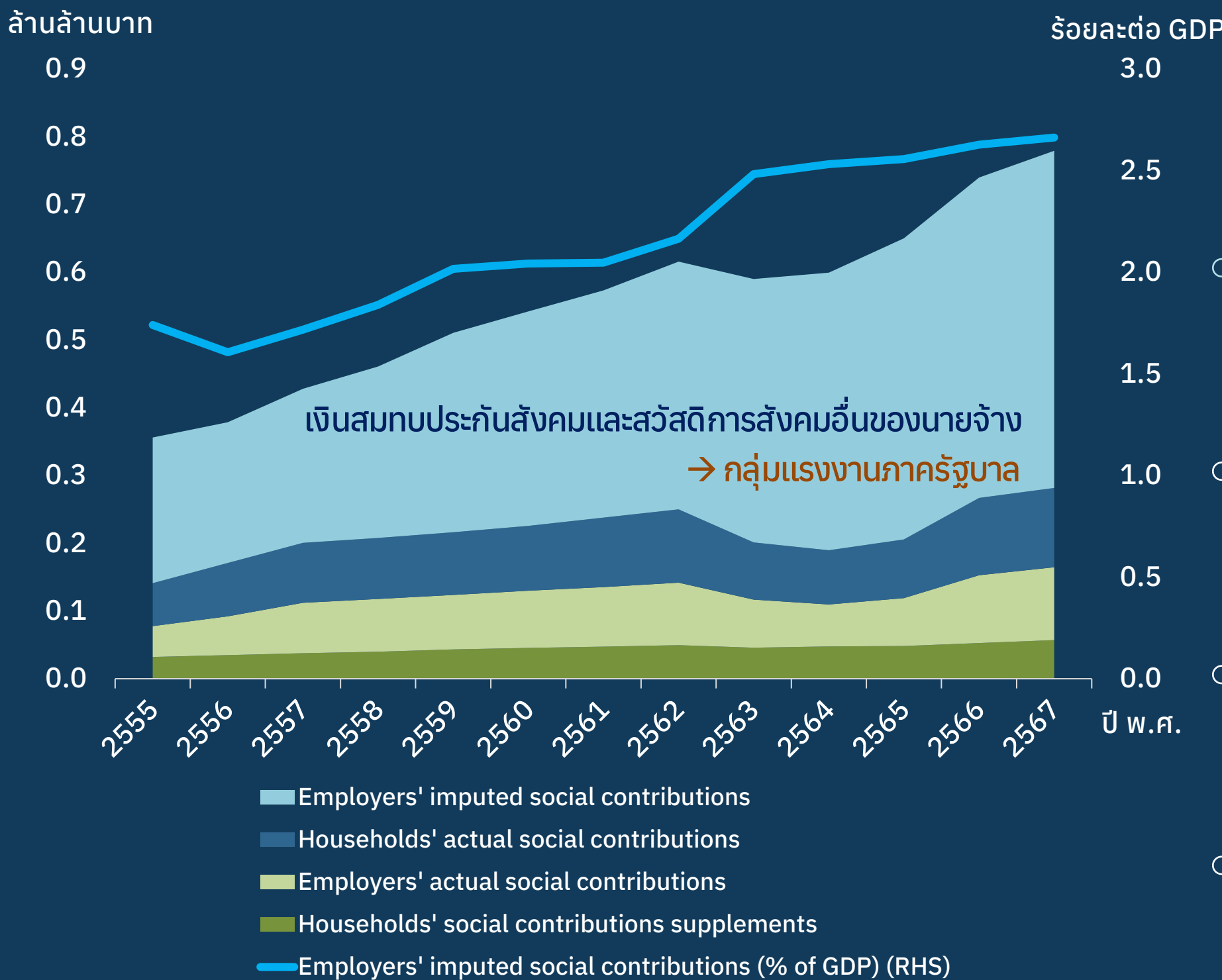
สัดส่วน ภาษีรายได้ฯ ต่อ GDP

อยู่ในระดับต่ำกว่าหลายประเทศทั้งในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว และในกลุ่มอาเซียน

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

3) เงินสมทบประกันทางสังคม (Social contributions) 18.8%

มูลค่าเงินสมทบประกันทางสังคม

เงินสมทบจากรัฐบาลให้บุคลากรภาครัฐ
ขยายตัวสูง ทั้งในส่วนเงินบำนาญและค่ารักษาพยาบาล

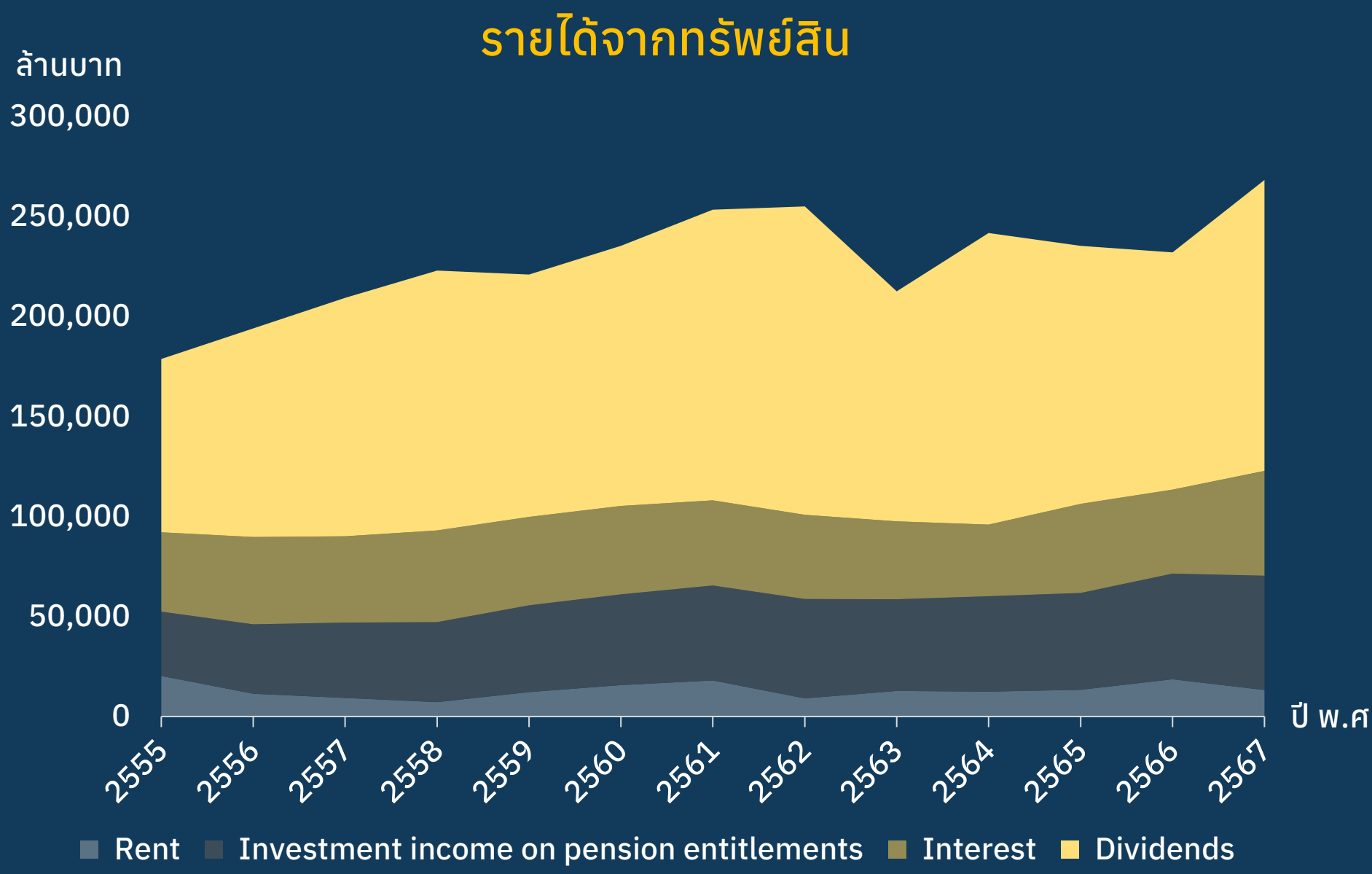
- เงินสมทบประกันสังคมและสวัสดิการสังคมอื่นของนายจ้าง (Employers' imputed social contributions) 63.8%*
เช่น เงินสมทบ กบข. เงินบำนาญ ค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ
- เงินสมทบประกันสังคมจากนายจ้าง (Employers' actual social contributions) 13.8%*
เช่น เงินสมทบกองทุนประกันสังคม ในส่วนของนายจ้าง
- เงินสมทบประกันสังคมจากครัวเรือน (Households' actual social contributions) 15.1 %*
เช่น เงินสมทบกองทุนประกันสังคม ในส่วนของผู้ประกันตน
- เงินที่ครัวเรือนได้รับจากการนำเงินสมทบประกันสังคมไปลงทุน (Households' social contributions supplements) 7.3%*
เช่น ดอกเบี้ยรับ เงินปันผลรับ

ที่มา: สศช.

*สัดส่วนต่อเงินสมทบประกันทางสังคมทั้งหมด

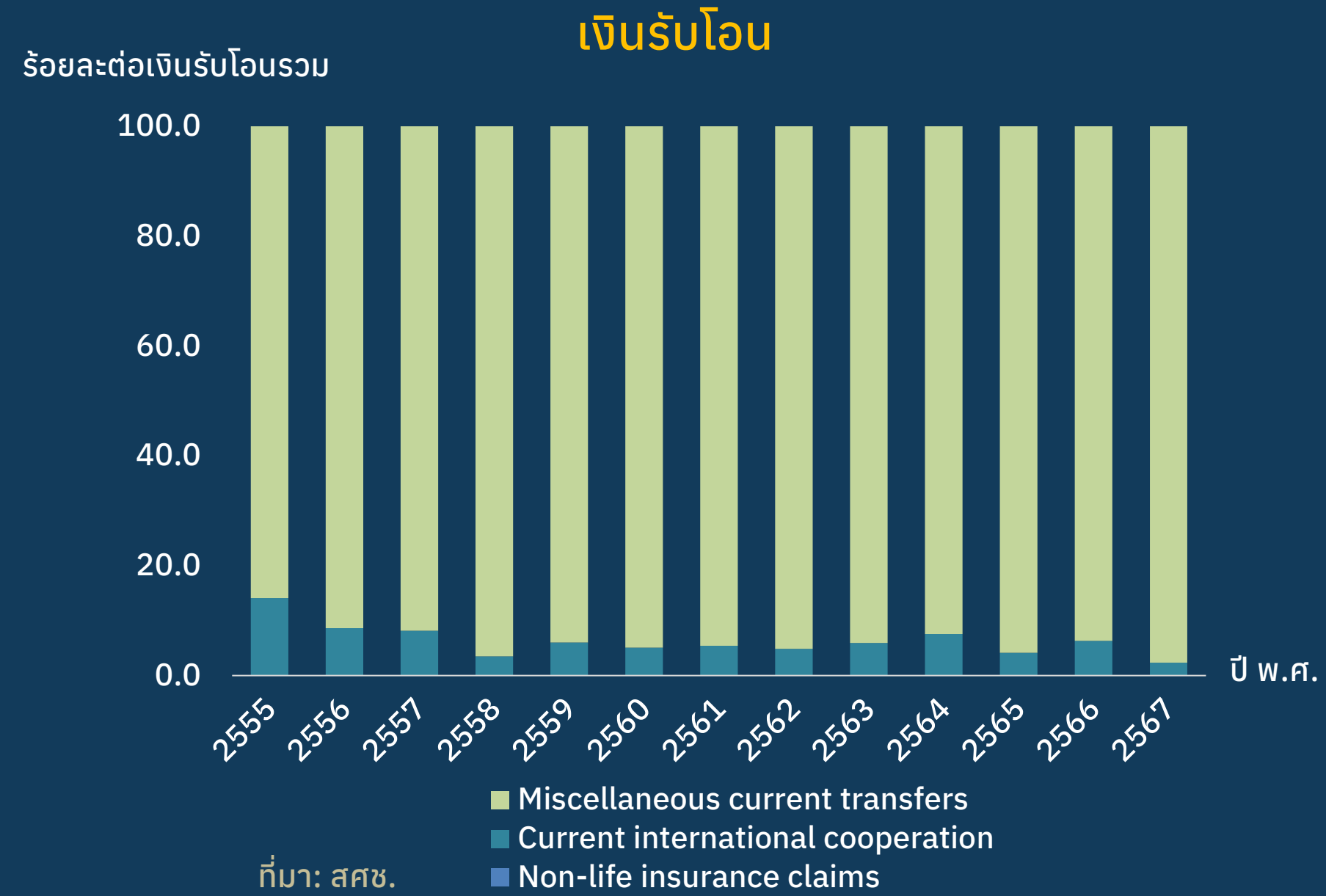
2.1 รายได้ภาครัฐบาล

4) รายได้จากทรัพย์สิน (Property income receivable) 6.5%

เงินปันผล มีสัดส่วนสูงที่สุด ส่วนใหญ่มาจากรายได้นำส่งรัฐ องค์การของรัฐสาขาบริการ เช่น การไฟฟ้า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และรายได้ของรัฐวิสาหกิจกรณีพิเศษ เช่น ธนาคารของรัฐ

5) เงินรับโอน (Other current transfers receivable) 2.2%

เงินรับโอนอื่น เช่น รายได้จากการบริจาค ค่าปรับ เปรียบเทียบคดี เงินรางวัลที่ไม่มีผู้มาขอรับ ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

- 1) เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ
(Social benefits other than social transfers in kind)
- 2) รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน
(Property income payable)
- 3) เงินโอนจ่าย (Other current transfers)
- 4) การอุดหนุน (Subsidies)

2.3 รายได้คงเหลือ

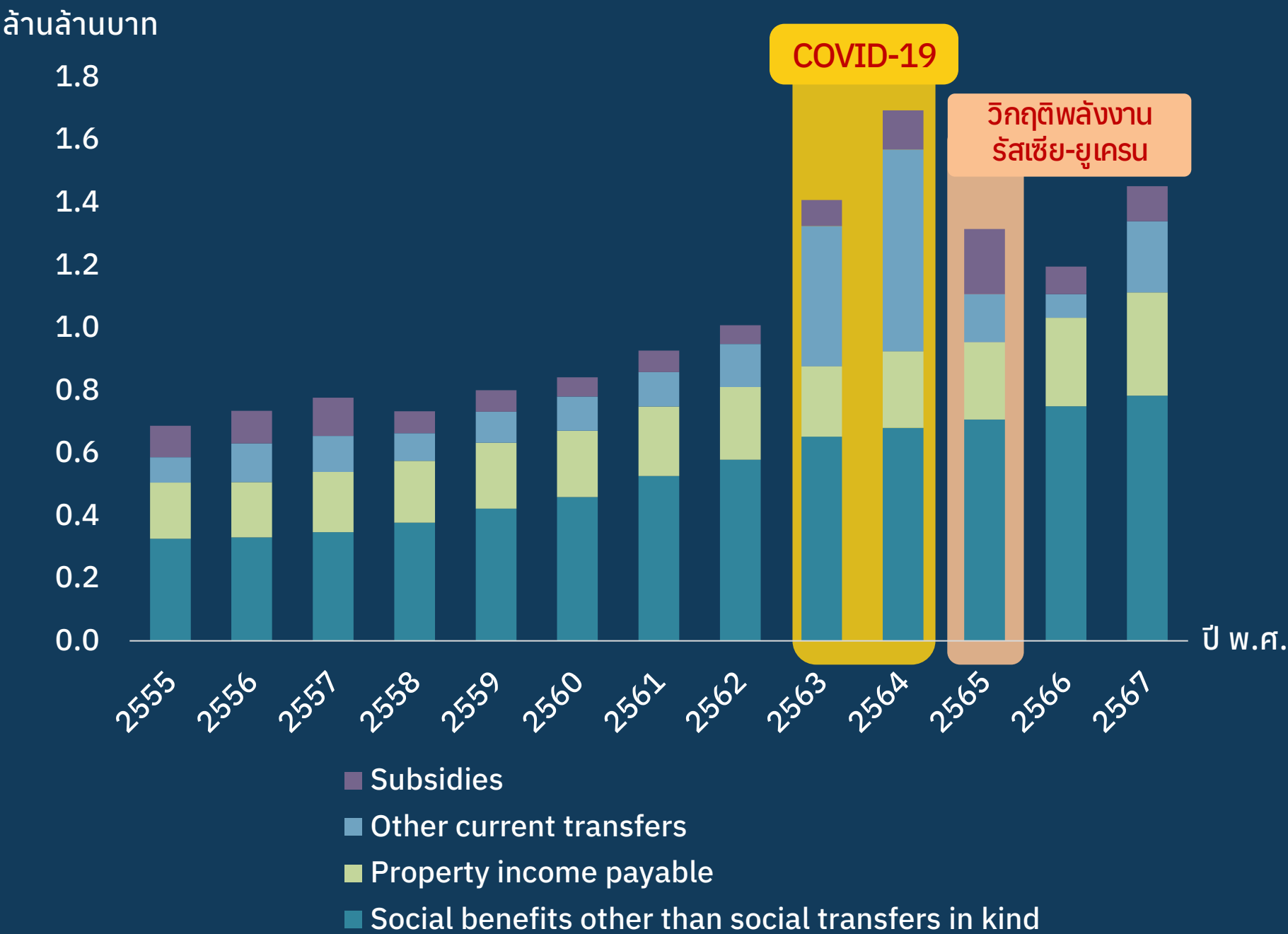
2.4 การออม

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

- 1) เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ (Social benefits other than social transfers in kind) 53.9%*
- 2) รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน (Property income payable) 22.7%*
- 3) เงินโอนจ่าย (Other current transfers payable) 15.6%*
- 4) การอุดหนุน (Subsidies) 7.7%*

*ต่อรายจ่ายภาครัฐบาลรวม **ข้อมูล ณ ปี 2567

รายจ่ายภาครัฐบาล

ที่มา: สศช.

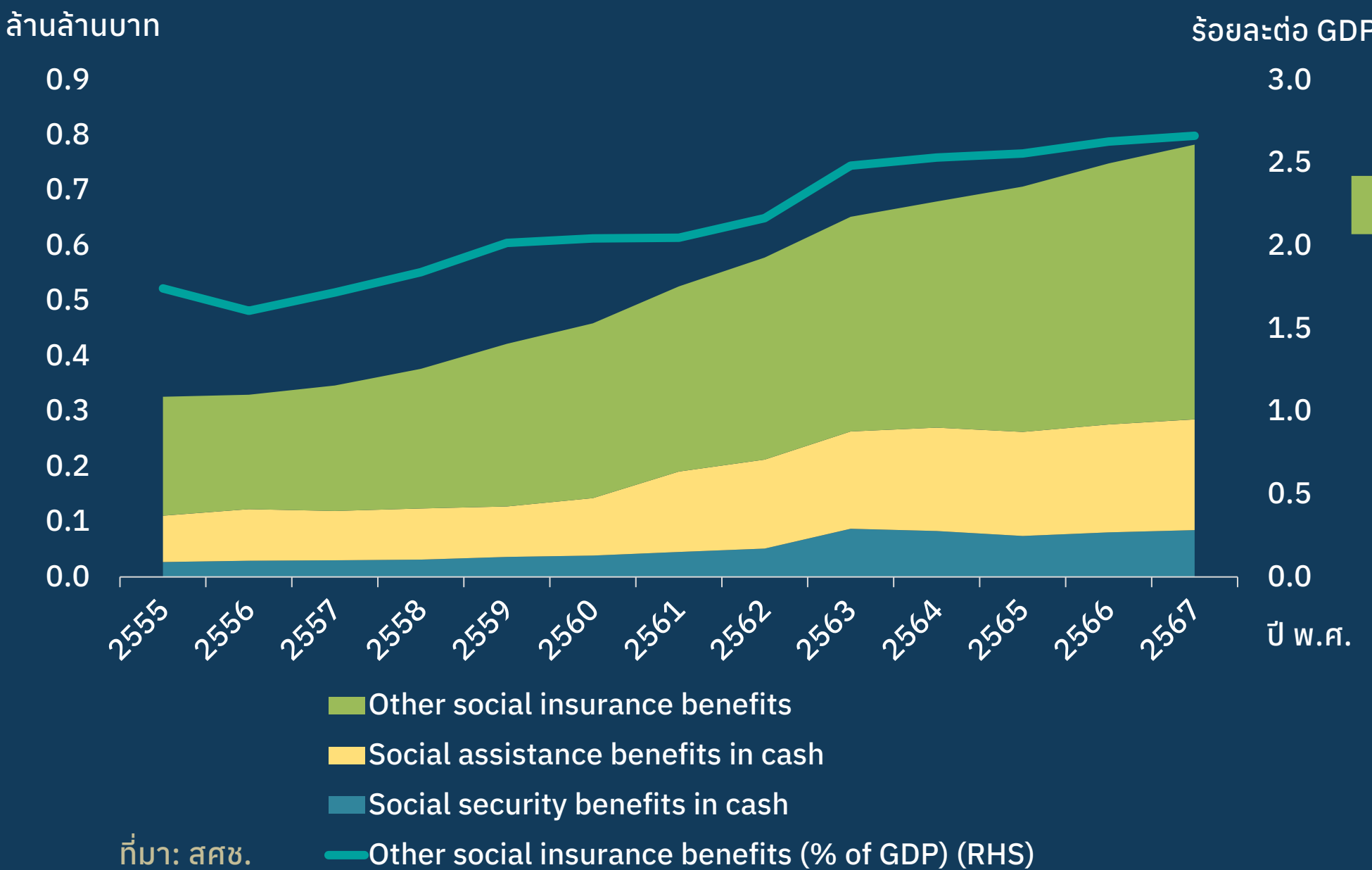
เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ
มีส่วนสูงที่สุด

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

1) เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ 53.9%
(Social benefits other than social transfers in kind)

ภาครัฐบาลจ่ายสวัสดิการให้บุคลากร ผู้ประกันตน และจ่ายช่วยเหลือประชาชน

เงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือ

- **เงินผลประโยชน์ที่จ่ายตามแผนงานสวัสดิการสังคมอื่น (Other social insurance benefits) 63.6%***
 - เงินบำเหน็จ บำนาญ
 - ค่ารักษาพยาบาล
 - ค่าการศึกษาบุตร
 - เงินชดเชยกรณีเลิกจ้าง
 - และอื่น ๆ

ผู้รับประโยชน์ส่วนใหญ่: แรงงานภาครัฐบาล
- **เงินผลประโยชน์ที่จ่ายตามแผนงานสงเคราะห์ (Social assistance benefits in cash) 25.6%***
 - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์
 - เงิน e-Money บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
 - เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด
 - และอื่น ๆ

ผู้รับประโยชน์ส่วนใหญ่: กลุ่มเปราะบาง
- **เงินผลประโยชน์ที่จ่ายตามแผนงานประกันสังคม (Social security benefits in cash) 10.8%***
 - เงินชดเชยกรณีว่างงาน เจ็บป่วย ทูพพลภาพ เสียชีวิต
 - ค่าคลอดบุตร
 - เงินสงเคราะห์บุตร
 - เงินบำนาญชราภาพ
 - และอื่น ๆ

ผู้รับประโยชน์ส่วนใหญ่: แรงงานภาคเอกชน

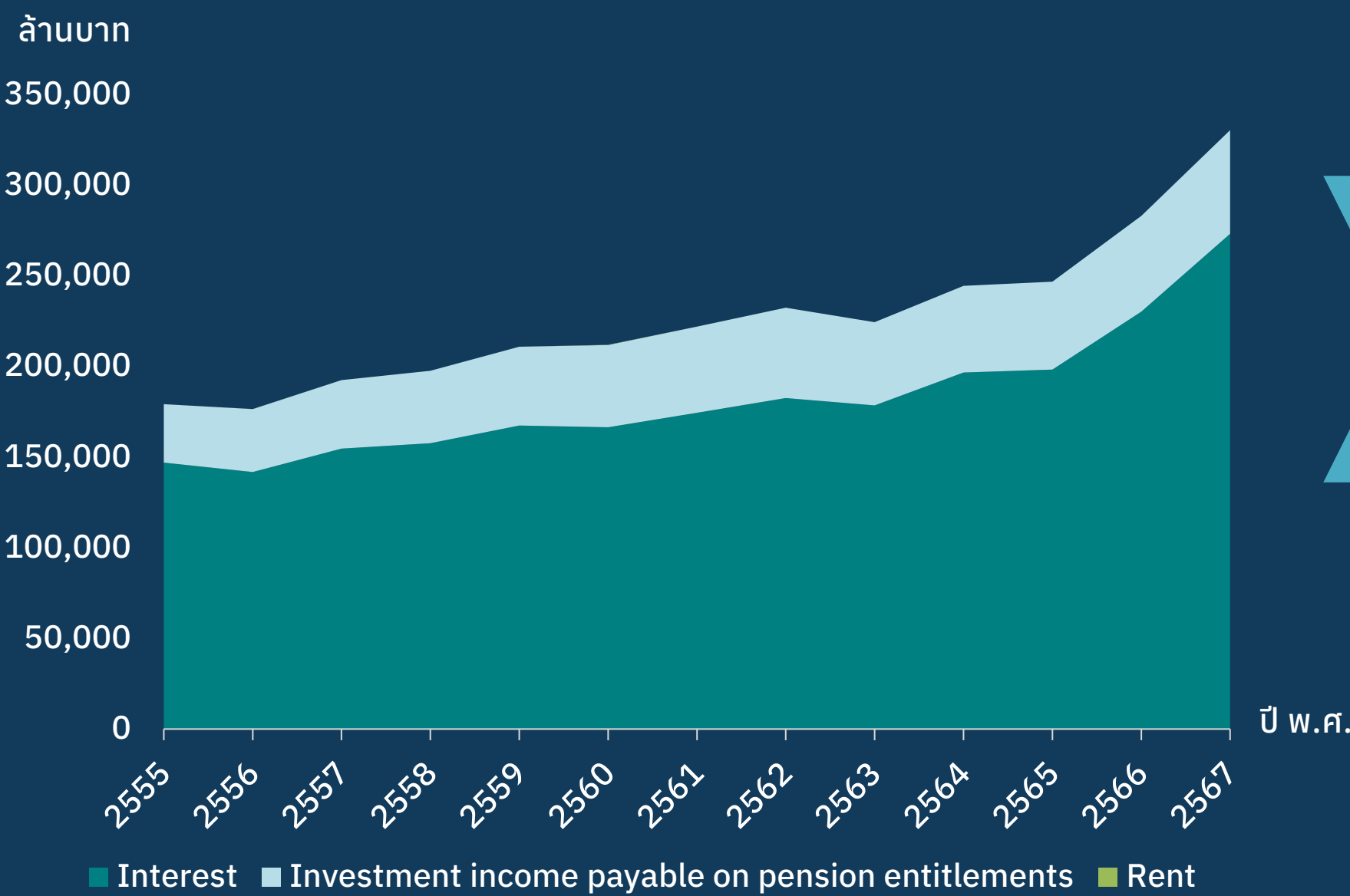
สวัสดิการที่จ่ายแรงงานภาครัฐบาล
มีมูลค่าสูงที่สุด

*สัดส่วนต่อเงินสวัสดิการสังคมและเงินความช่วยเหลือทั้งหมด

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

2) รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน
(Property income payable) 22.7%

รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ที่มา: สศช.

รายจ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่าย

มีอัตราการขยายตัวเร่งสูงขึ้นในช่วงปี 2566-2567
โดยขยายตัวร้อยละ 16.1 และ 18.6 ตามลำดับ

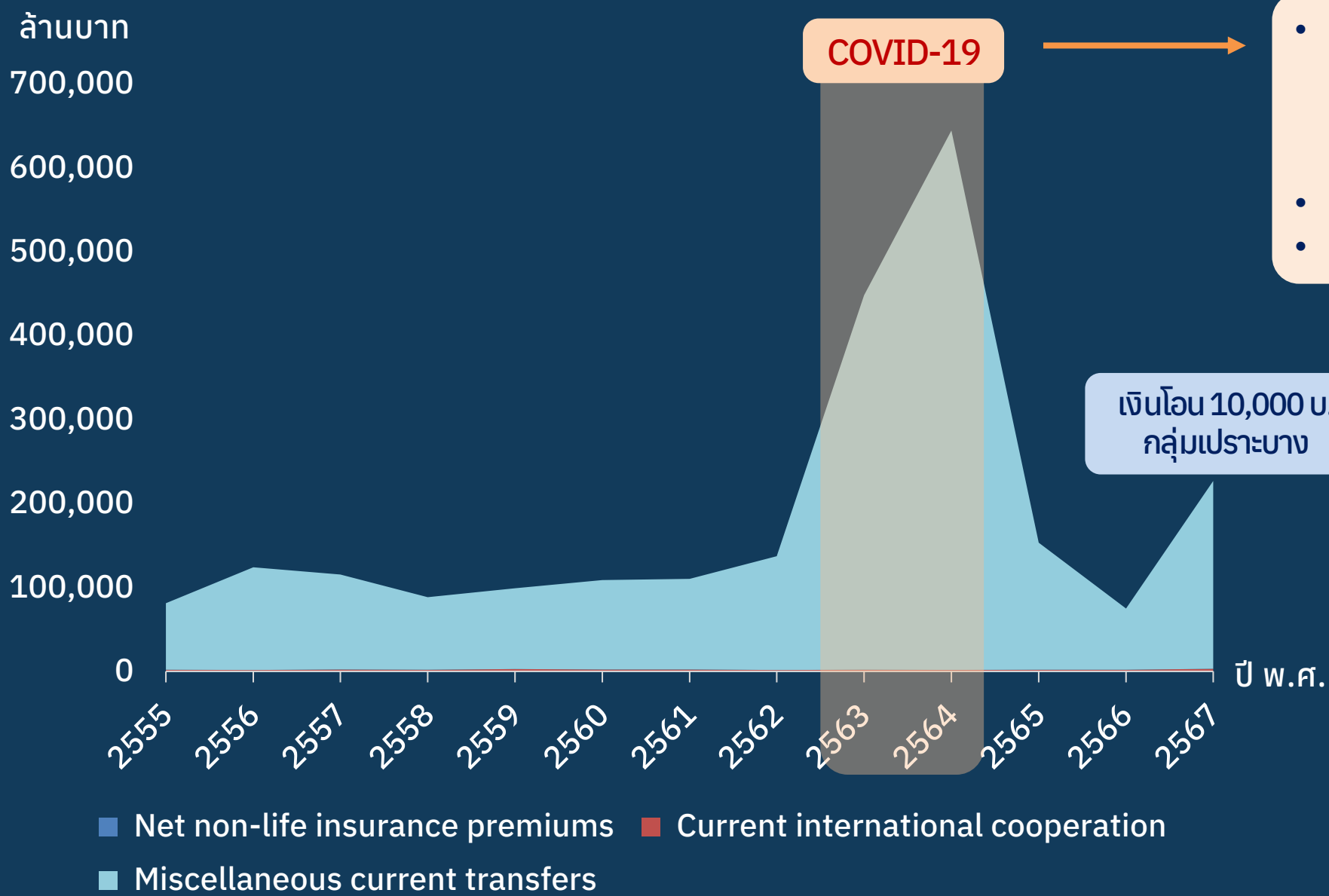
การก่อหนี้ส่งผลต่อการระดมเงิน
ต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาความสมดุล
ระหว่างหนี้สินและความสามารถในการชำระหนี้

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

3) เงินโอนจ่าย (Other current transfers) 15.6%

เงินโอนจ่าย

ที่มา: สศช.

ภาครัฐบาล

เงินโอนจ่าย

ภาคครัวเรือน

ใช้จ่าย

$$\text{GDP} = \text{GDI} = C + I + G + X-M$$

Production Approach

Income Approach

Expenditure Approach

เงินโอนจ่าย

ส่วนใหญ่เป็นเงินโอนตามมาตรการภาครัฐบาลที่โอนให้แก่ภาคครัวเรือน เพื่อเยียวยา และกระตุ้นเศรษฐกิจ

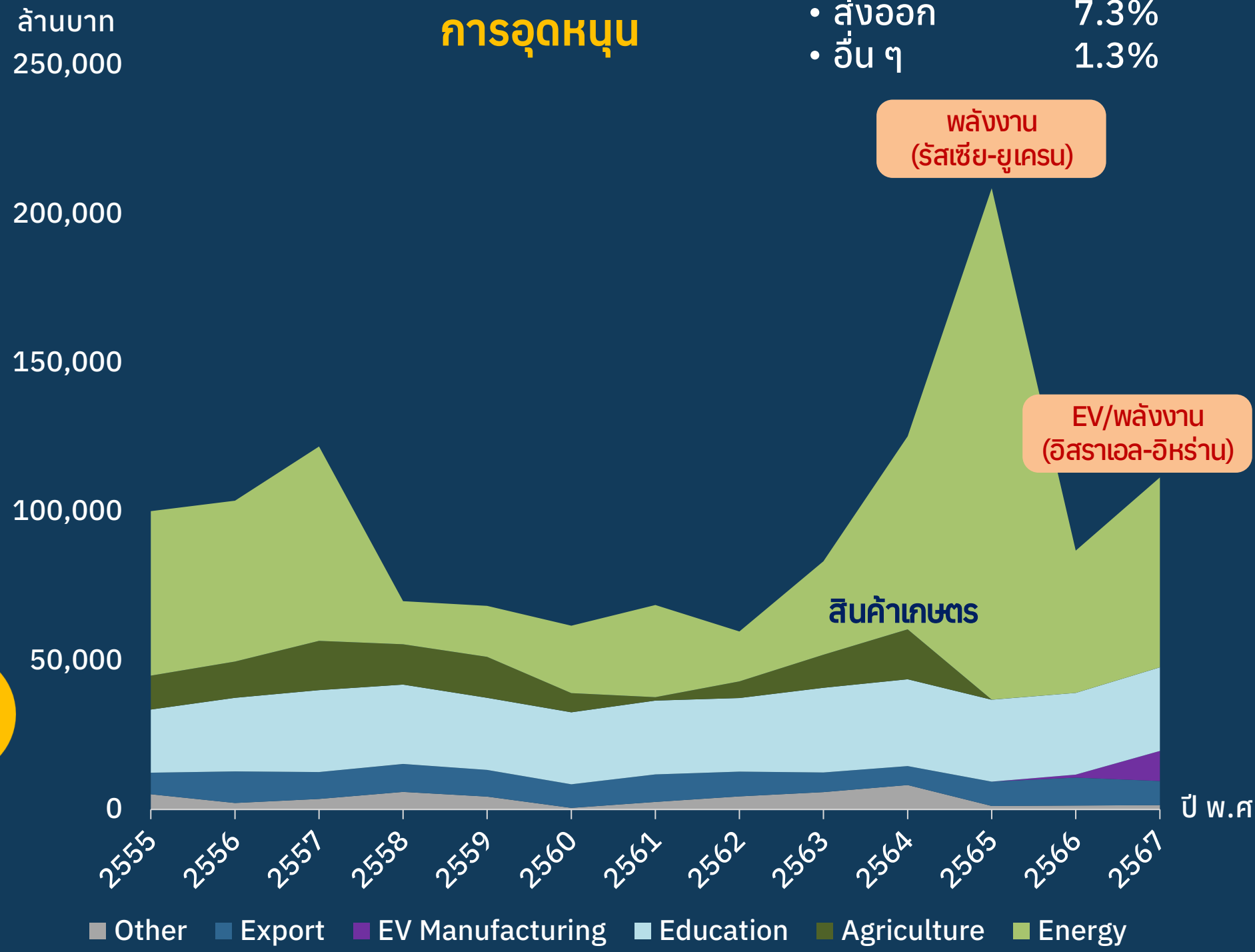
2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

การอุดหนุน
มีมูลค่าสูงในช่วงวิกฤติส่วนใหญ่เกี่ยวกับด้านพลังงาน

การอุดหนุนในปี 2567

- พลังงาน 57.2%
- การศึกษา 25.1%
- EV 9.1%
- ส่งออก 7.3%
- อื่น ๆ 1.3%

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

2.3 รายได้คงเหลือ*

- 1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล
(Government final consumption expenditure: GFCE)
 - 1.1) ภาครัฐบาลผลิตบริการเอง (Produced by government)
 - 1.2) ภาครัฐบาลซื้อจากตลาด (Purchased from markets)
- 2) การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำนาญ
(The change in pension entitlement)

$$2.1 - 2.2 = 2.3$$

รายได้ - รายจ่าย = รายได้คงเหลือ

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ
- GFCE
- สิทธิบำนาญ
= การออม

$$\text{GDP} = \text{GDI} = C + I + G + X-M$$

Production Approach Income Approach Expenditure Approach

2.4 การออม

ภาครัฐบาลผลิตบริการเอง (Produced by government)
ภาครัฐบาลซื้อจากระบบตลาด (Purchased from markets)

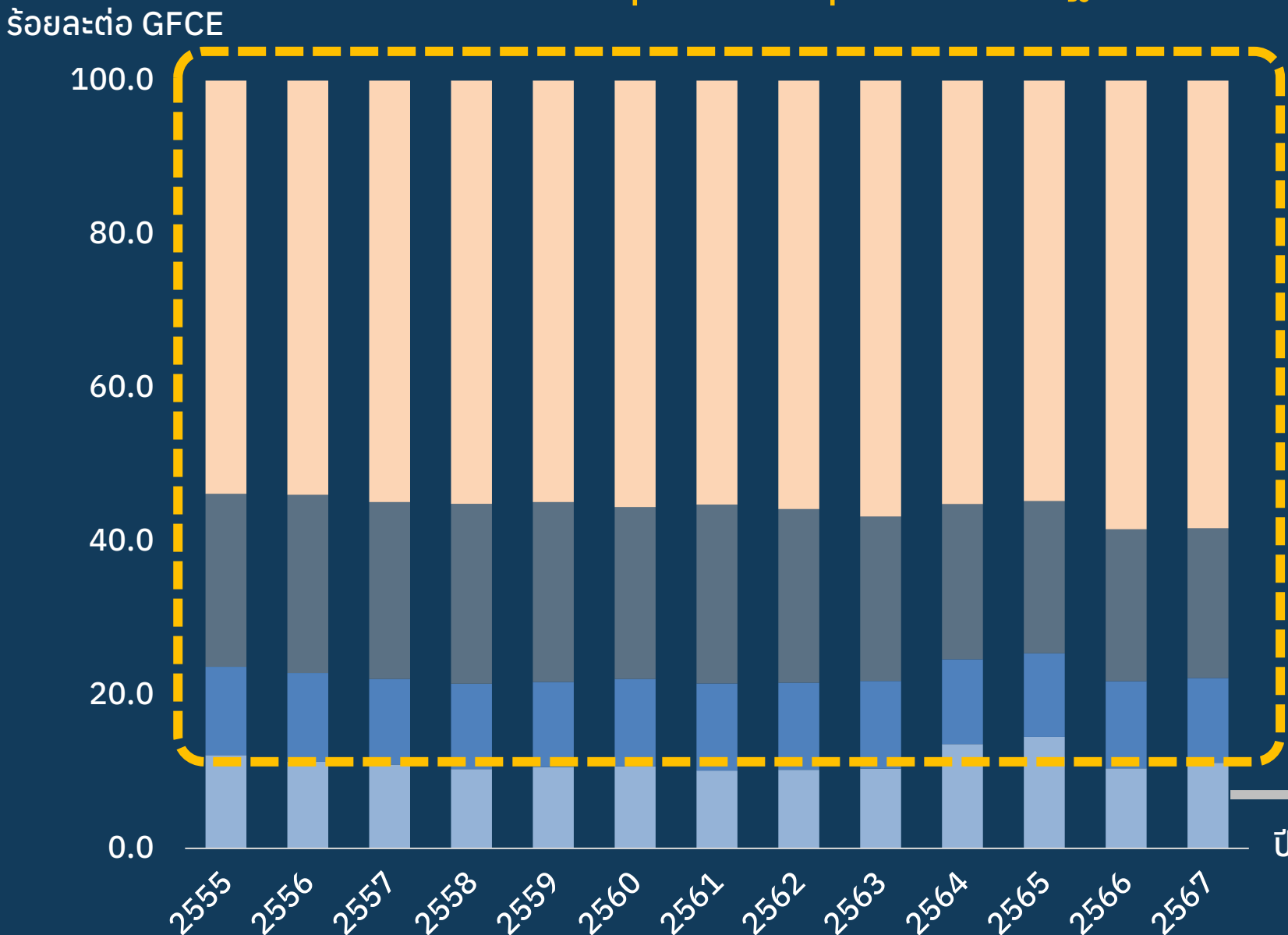
2.3 รายได้คงเหลือ*

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ

GDP = GDI = C + I + G + X-M

1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (Government final consumption expenditure: GFCE)

รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล

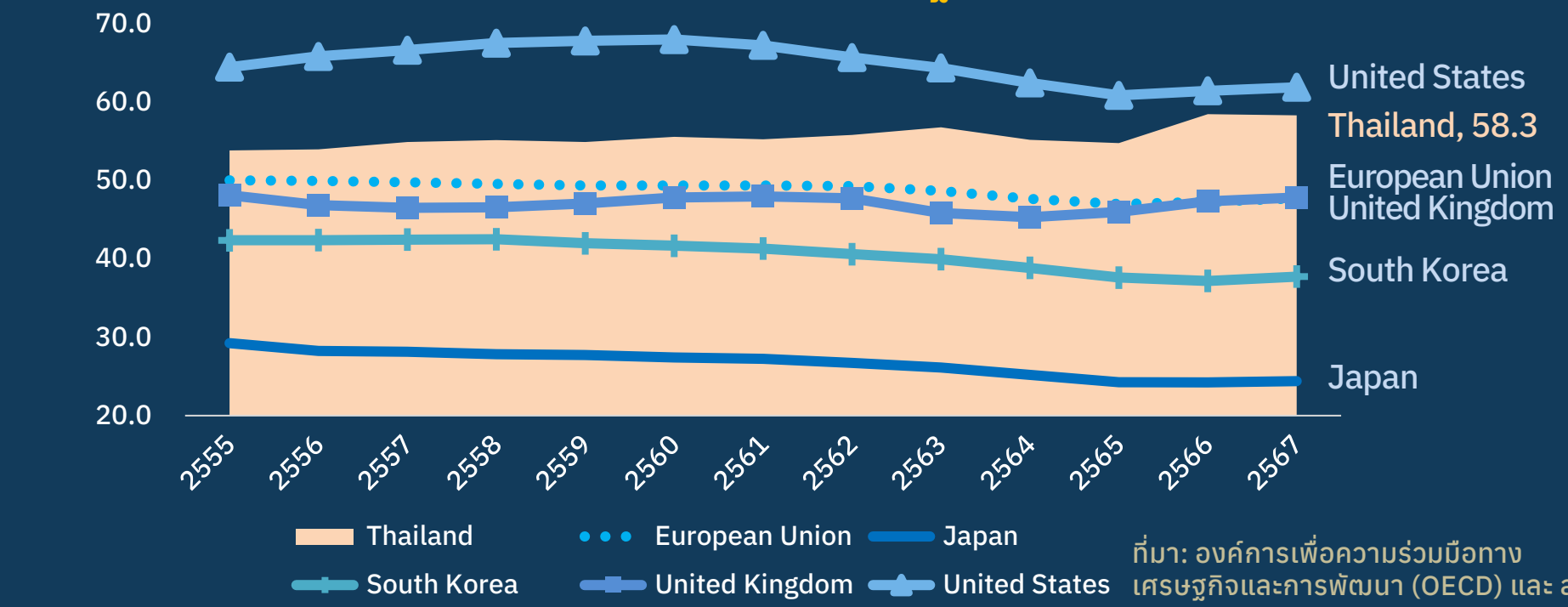
- Compensation of employees
 - Net Purchases from enterprises and abroad
 - Consumption of fixed capital
 - Social transfers in kind - purchased market production
- ที่มา: สศช.

1 Produced by government

- Produced by government
- Compensation of employees
 - Net Purchases from enterprises and abroad
 - Consumption of fixed capital

ร้อยละต่อ GFCE

สัดส่วนค่าตอบแทนแรงงานภาครัฐต่อ GFCE

2 Purchased from markets

- Purchased from markets
- Social transfers in kind - purchased market production

2.3 รายได้คงเหลือ*

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ

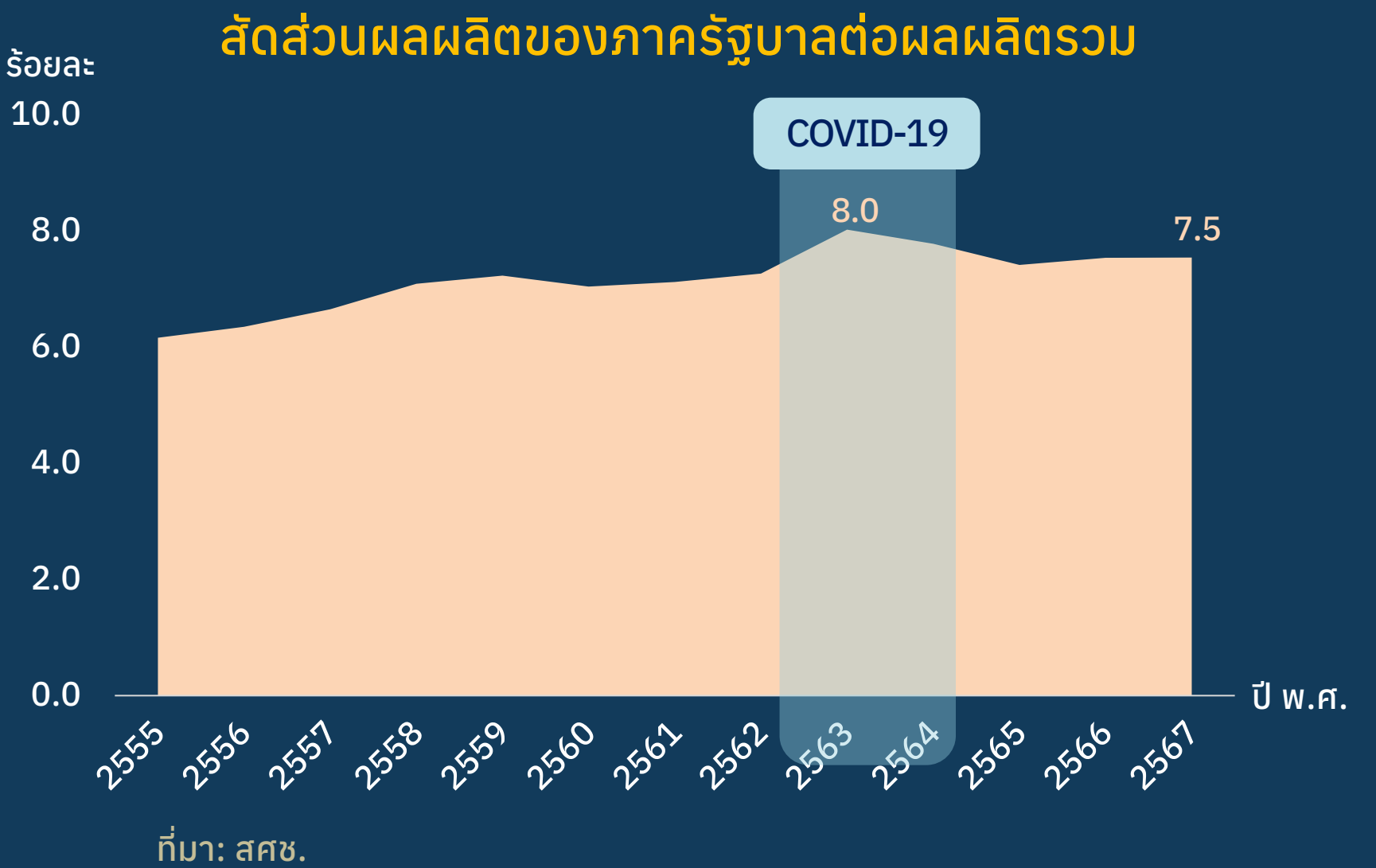
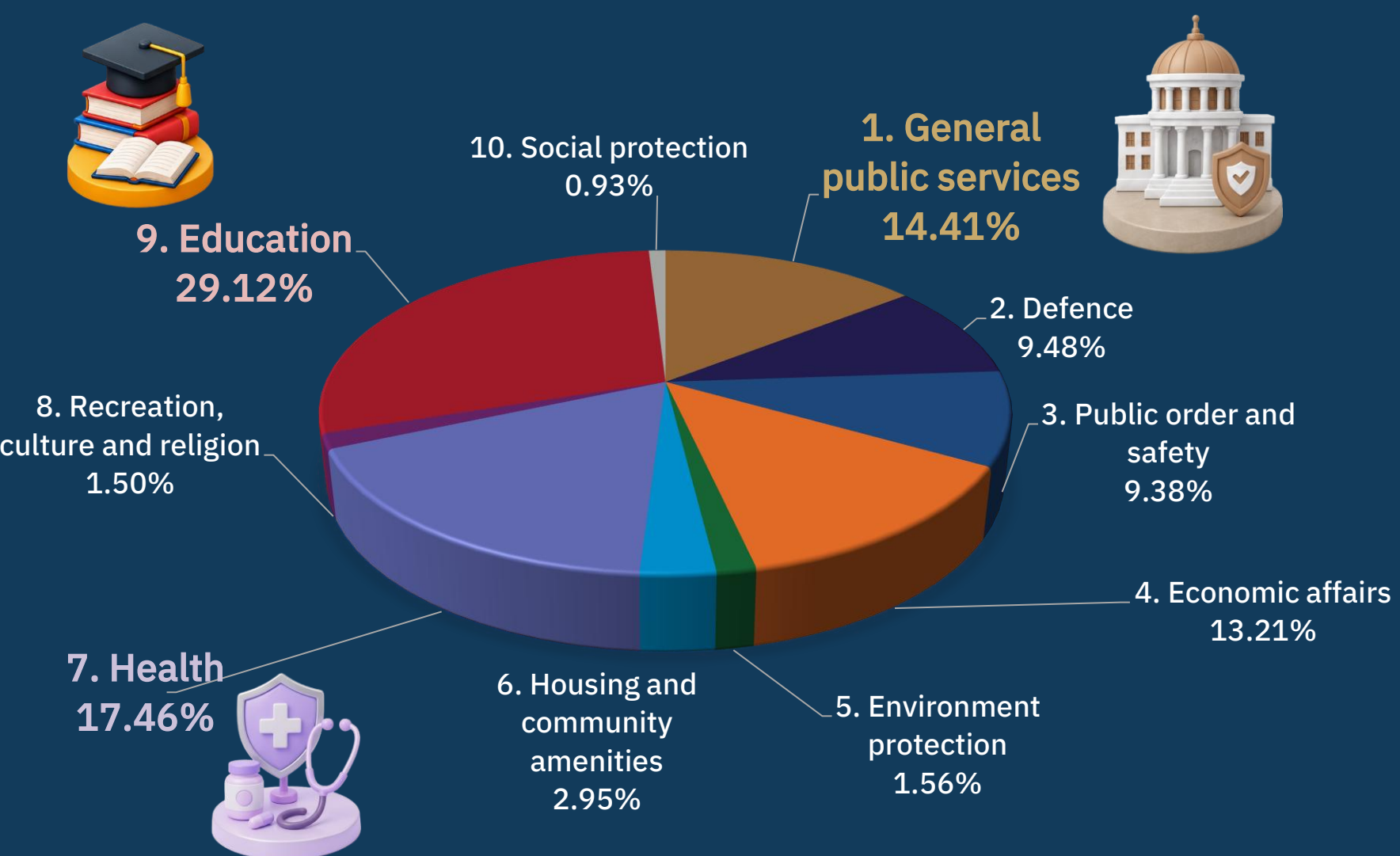
1 Produced by government

1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (GFCE) (ต่อ)

1.1) ภาครัฐบาลผลิตบริการเอง (Produced by government)

ผลิตตามลักษณะงานของรัฐบาล
ตามประเภท COFOG* ในปี 2567

บทบาทด้านการผลิตของภาครัฐบาล
ต่อระบบเศรษฐกิจ **เพิ่มสูงขึ้นในช่วงวิกฤติ**

*Classification of the Functions of Government (COFOG)
เป็นมาตรฐานการจำแนกรายจ่ายของภาครัฐบาลตามลักษณะงาน 10 ประเภท

2.3 รายได้คงเหลือ*

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ

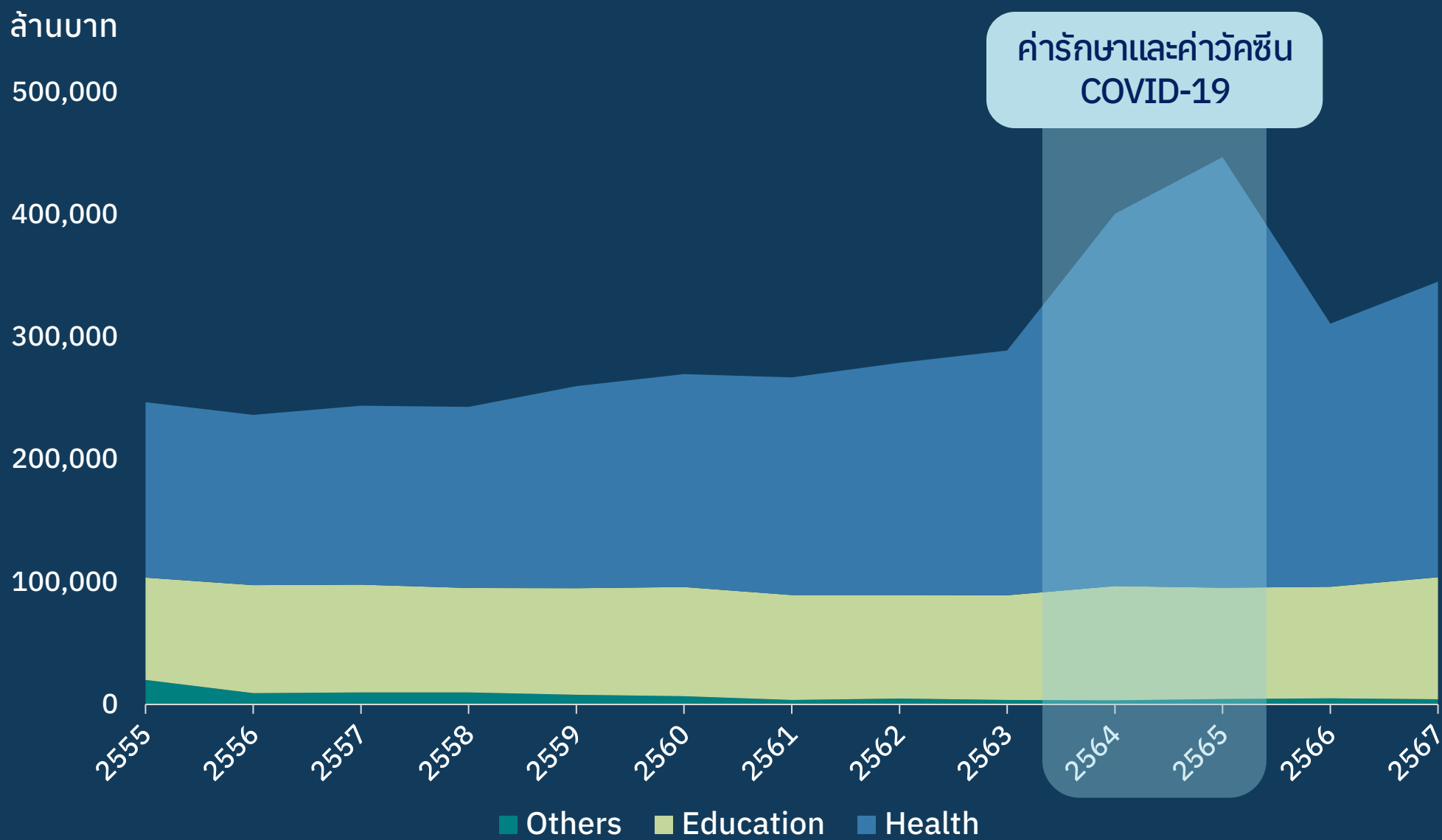
2 Purchased from markets

1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (GFCE) (ต่อ)

1.2) ภาครัฐบาลซื้อจากตลาด (Purchased from markets)

การโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงิน สำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาด

ที่มา: สศช.

สินค้าและบริการที่ภาครัฐบาลซื้อจากระบบตลาด ด้านสาธารณสุขสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการศึกษา

2.3 รายได้คงเหลือ*

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ

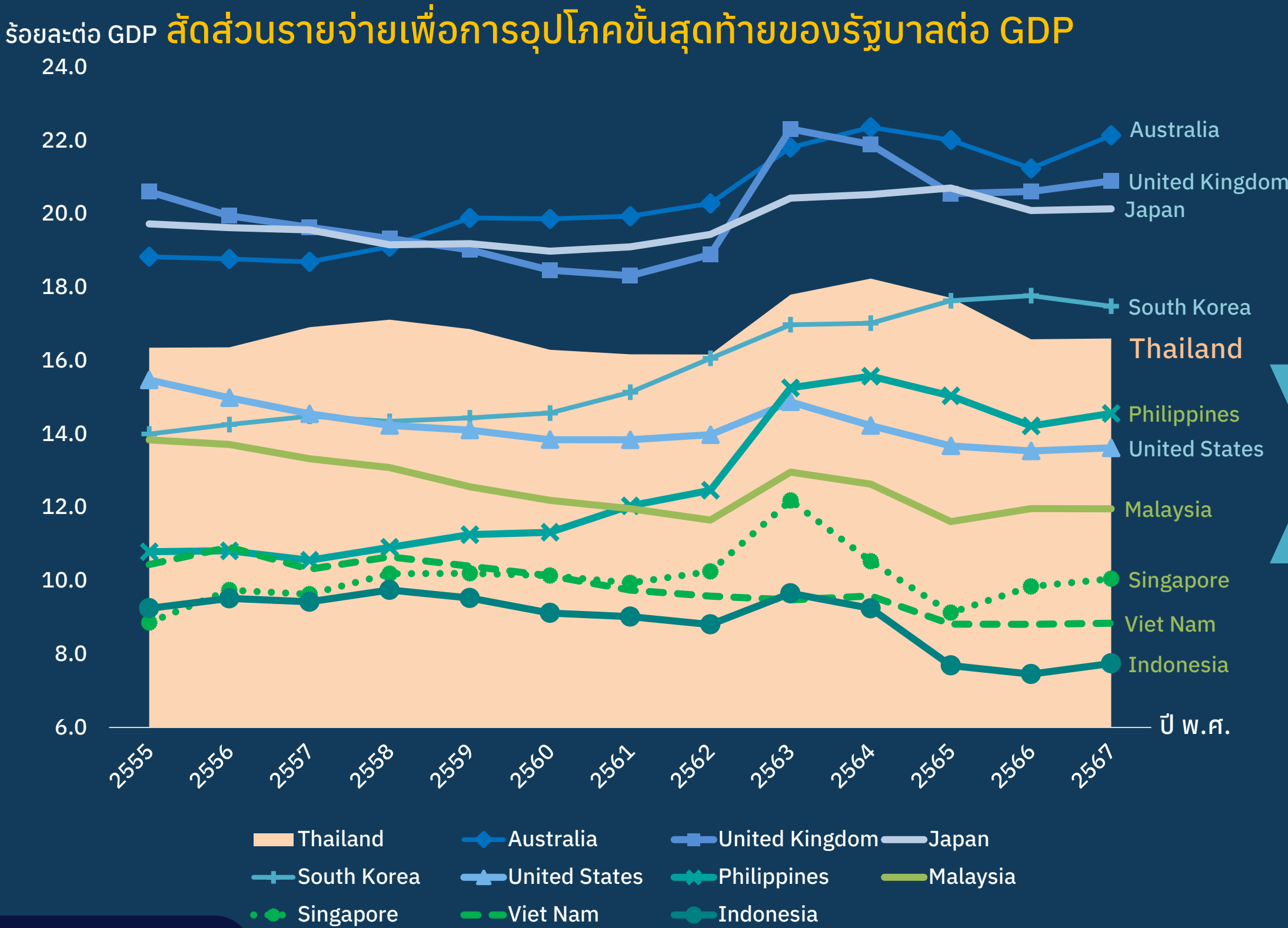
1

Produced by government

2

Purchased from markets

1) รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (GFCE) (ต่อ)

บทบาทการใช้จ่ายของภาครัฐบาล
แม้ว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าหลายประเทศในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว แต่ยังคงสูงกว่าประเทศในกลุ่มอาเซียน

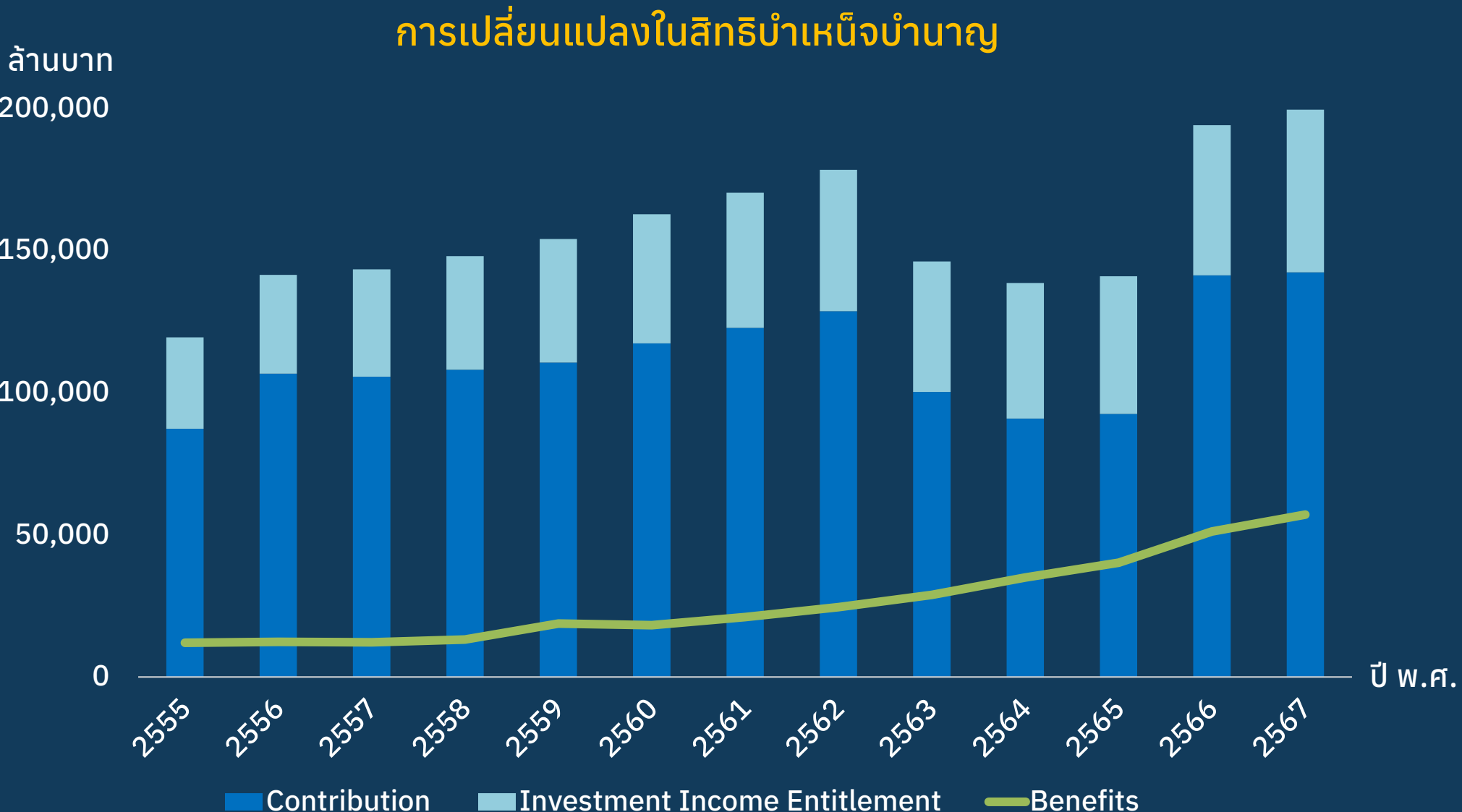

2.3 รายได้คงเหลือ*

*การใช้จ่ายจากรายได้คงเหลือ

การออม (Saving) = รายได้คงเหลือ – รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล
– การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำเหน็จบำนาญ

2) การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำเหน็จบำนาญ (The change in pension entitlement)

มูลค่าเงินสมทบและผลตอบแทนจากการนำเงินไปลงทุนที่ได้รับ หักด้วยผลประโยชน์ที่จ่ายออก **มีส่วนลดลง** อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการประกันสังคมในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำเหน็จบำนาญ = เงินสมทบ + ผลตอบแทนจากการนำเงินไปลงทุน – ผลประโยชน์ที่จ่ายออก

The change in pension entitlement = Contribution + Investment income entitlement - Benefits

2.1 รายได้ภาครัฐบาล

2.2 รายจ่ายภาครัฐบาล

2.3 รายได้คงเหลือ

2.4 การออม

2.4 การออมของภาครัฐบาล

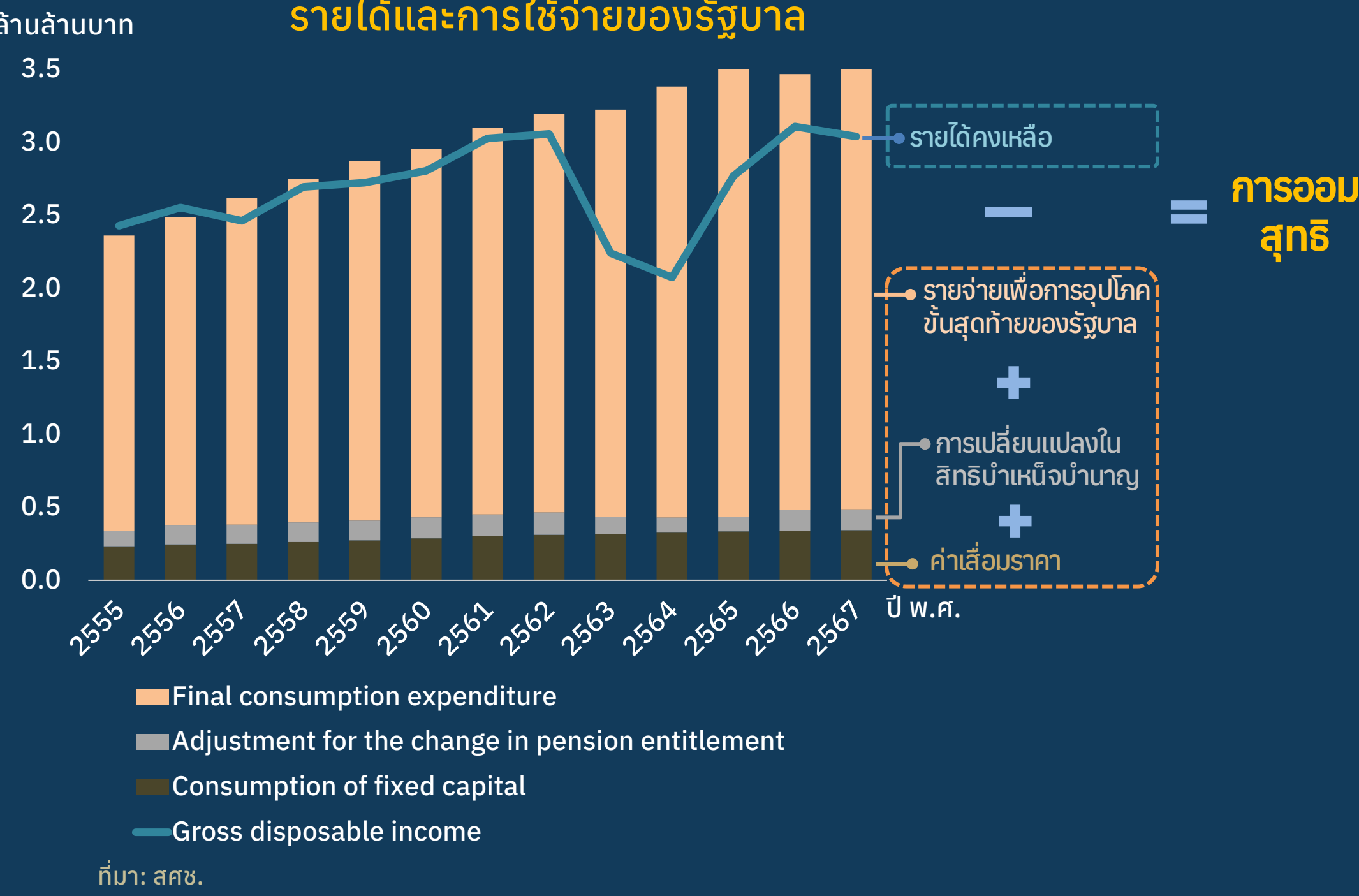
การออม (Saving)

= รายได้คงเหลือ – รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล
– การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำเหน็จบำนาญ

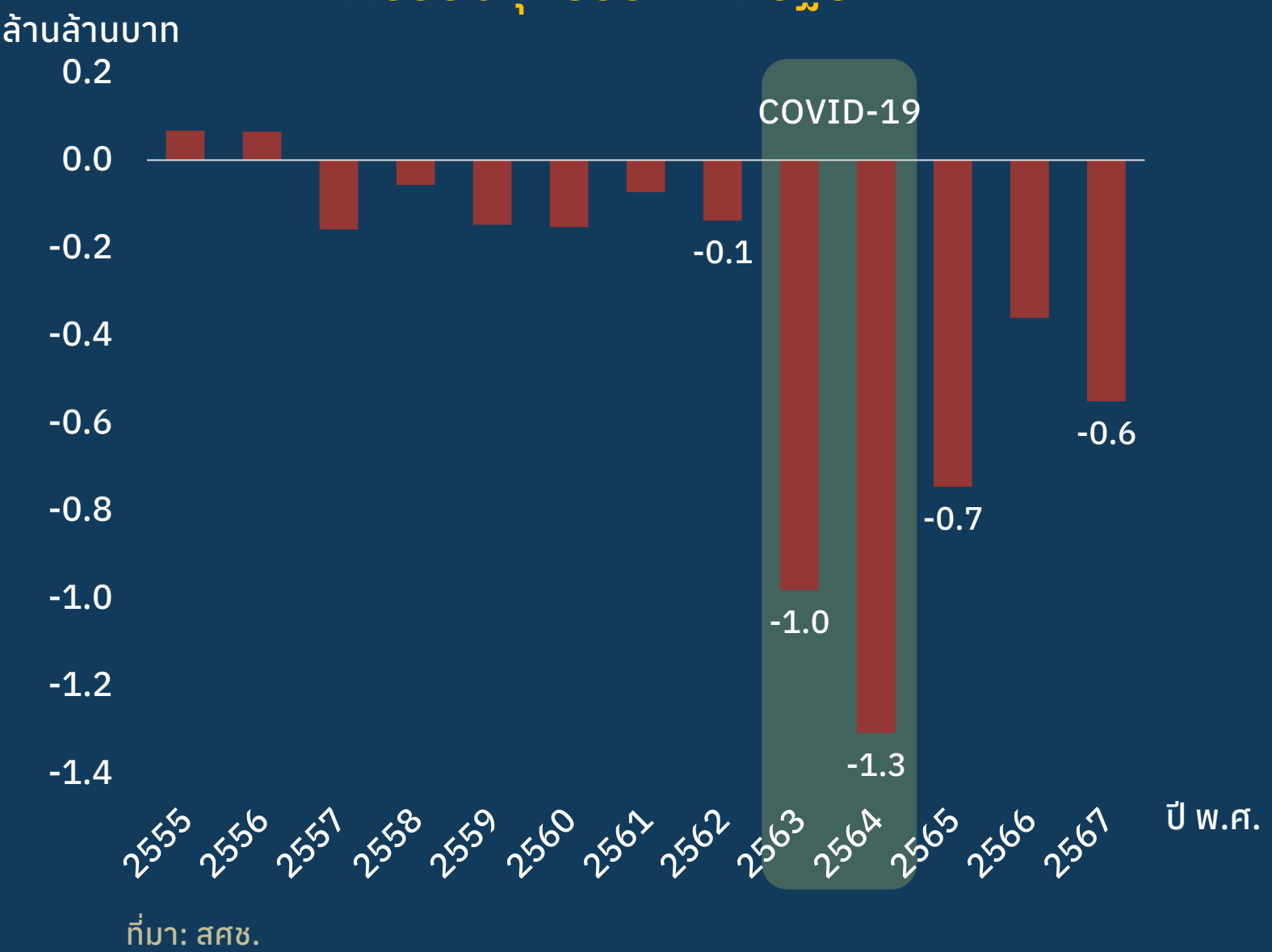
การออมสุทธิ (Net Saving)

= การออม – ค่าเสื่อมราคา

รายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาล

การออมสุทธิของภาครัฐบาล

การขาดดุลการออมรัฐบาล

- วัดจากรายได้ปัจจุบันเทียบกับรายจ่าย (ไม่รวมรายจ่ายลงทุน)
- สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างว่ารัฐบาลบริหารรายได้และรายจ่ายไม่สมดุล

ภาครัฐบาลมีการขาดดุลการออมสุทธิอย่างต่อเนื่อง

บทบาทภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากผลการศึกษา สรุปได้ว่า

ด้านการผลิต

ผลผลิตของภาครัฐบาล ซึ่งเป็น**บริการสาธารณะ**นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือ GDP ของประเทศ และ**สำคัญยิ่ง**ขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจมีความผันผวน หรือ**เกิดวิกฤติ**ต่าง ๆ

ด้านรายได้

ภาครัฐบาลยังคงมี**ภาษีเป็นแหล่งรายได้หลัก** แม้ว่าการจัดเก็บภาษีของประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในช่วงวิกฤติ แต่เมื่อเทียบสัดส่วนของภาษีที่จัดเก็บได้กับผลผลิตและมูลค่าเพิ่มแล้ว พบว่า สัดส่วนภาษีที่จัดเก็บได้ยังต่ำกว่าในหลายประเทศ

ด้านรายจ่าย

ภาครัฐบาลมีการใช้จ่ายหลายประเภทที่มีมูลค่าหรืออัตราการขยายตัวที่สูง เช่น **สวัสดิการของบุคลากร** ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง **การอุดหนุนภาคการผลิต** การโอนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึง**ดอกเบี้ยที่จ่ายจากหนี้สิน**

รายได้ไม่พอต่อการใช้จ่าย เกิดการขาดดุลการออมอย่างต่อเนื่อง

ส่งผลให้รัฐบาลไม่มีเงินออม เกิดการกู้ยืม ทำให้มีหนี้สินสะสม เกิดการระดมเบี้ยจ่าย สร้างความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของรัฐบาลในระยะยาว

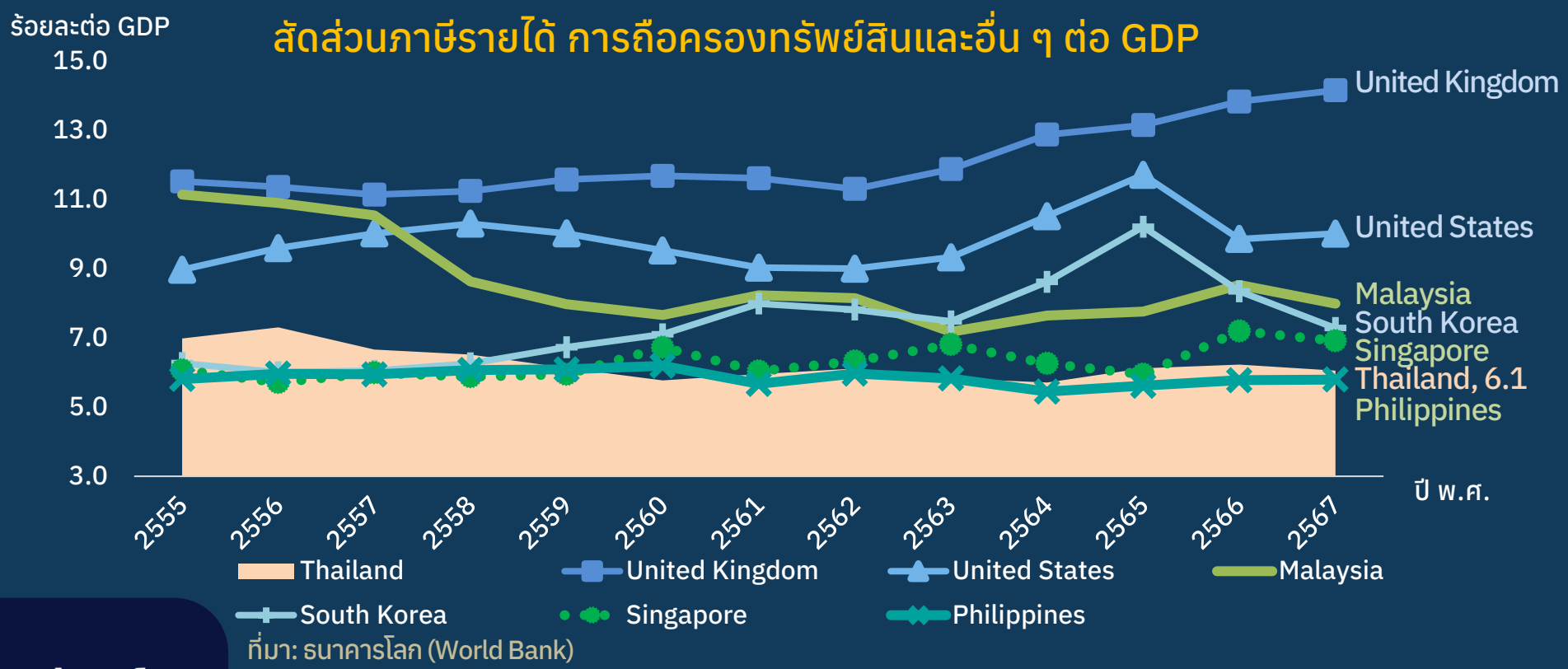
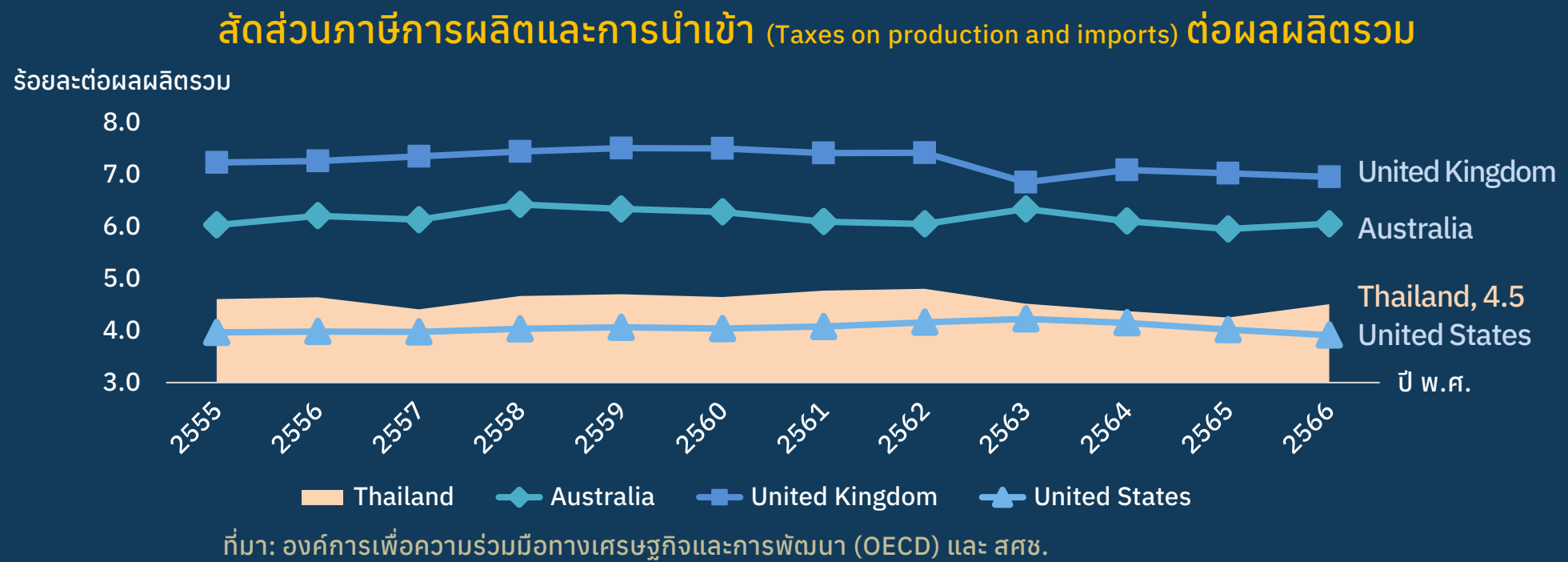
3.

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

3.1 การเสริมสร้างฐานรายได้ภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

ข้อค้นพบ

สัดส่วนภาษีที่จัดเก็บยังต่ำกว่าหลายประเทศ

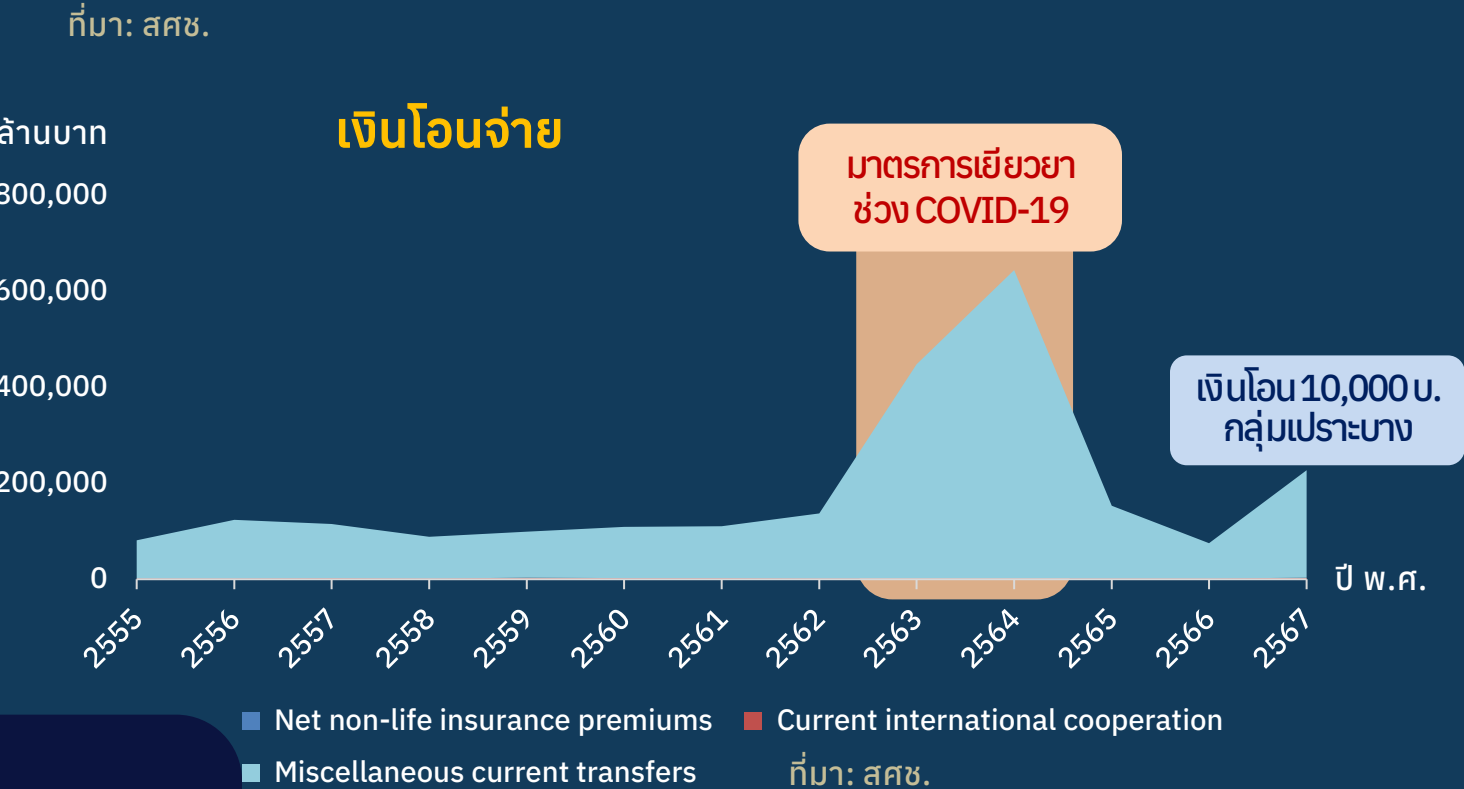
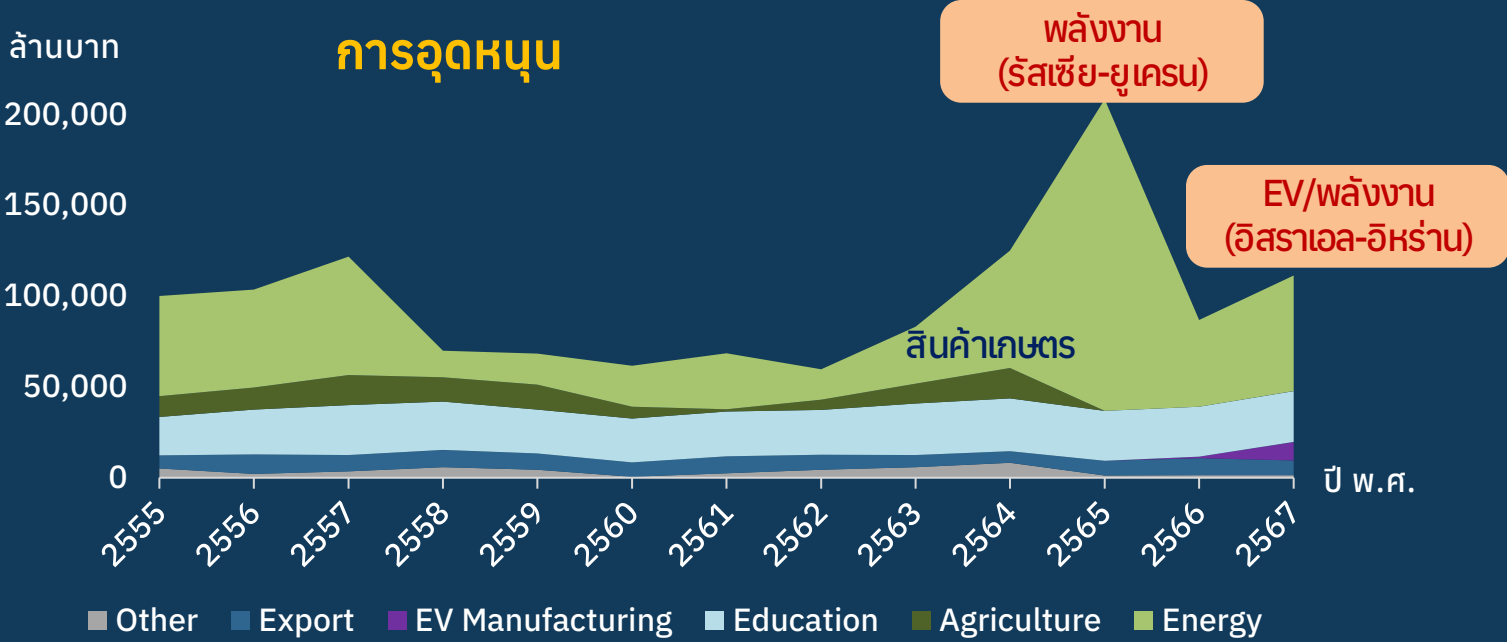
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ทบทวนมาตรการลดหย่อน และยกเว้นภาษีที่เหมาะสมกับรายได้ที่ต้องสูญเสีย
- มีการเชื่อมโยงข้อมูลรายได้ การจ้างงาน ทรัพย์สิน และธุรกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อครอบคลุมฐานภาษีที่แท้จริง
- นำกิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกระบบ (Informal Economy) เข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำที่ต้องเสียภาษี เพื่อเพิ่มฐานรายได้ภาครัฐโดยไม่สร้างภาระเกินสมควรแก่ผู้ประกอบการรายย่อย

3.2 การอุดหนุนและการใช้มาตรการทางเศรษฐกิจที่ตรงเป้าหมาย

ข้อค้นพบ

การอุดหนุนของรัฐบาลให้กับผู้ผลิต และการโอนให้กับภาคครัวเรือนตามโครงการเยียวยา ฟื้นฟู และกระตุ้นเศรษฐกิจมีมูลค่าสูง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

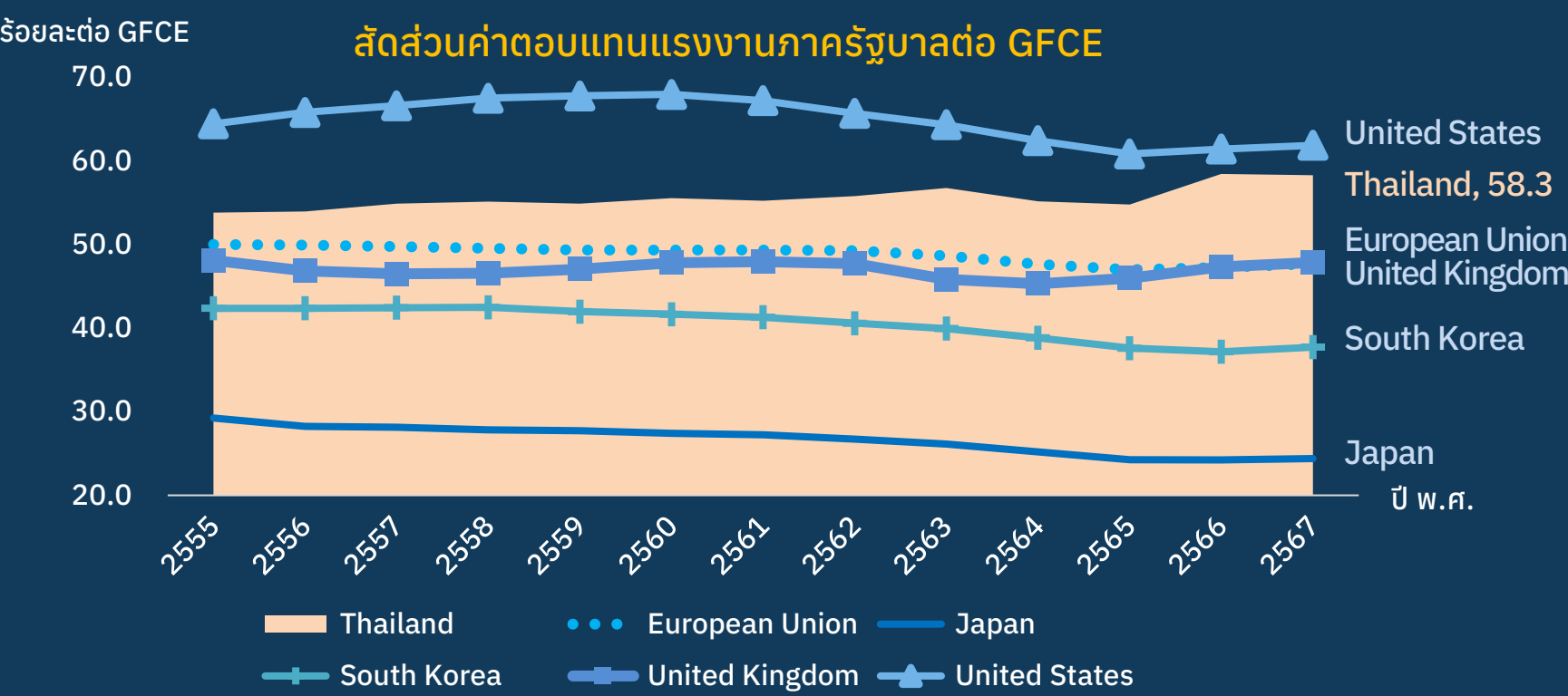
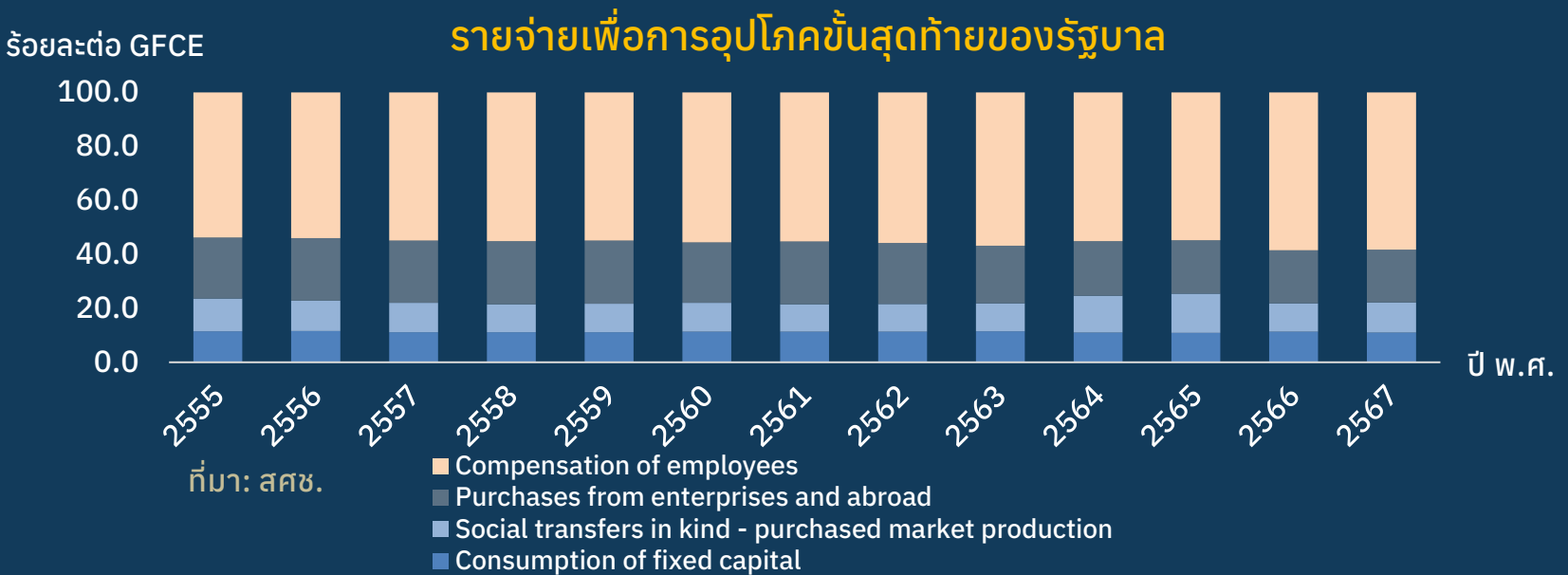
- มุ่งอุดหนุนเฉพาะผู้ผลิตที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง และจำกัดการอุดหนุนให้อยู่ในระดับเท่าที่จำเป็น
- การใช้มาตรการทางเศรษฐกิจควรอยู่ภายใต้หลัก **ความเหมาะสม และตรงเป้าหมาย**

3.3 การพัฒนาประสิทธิภาพและการจัดสรรกำลังคนภาครัฐ

ข้อค้นพบ

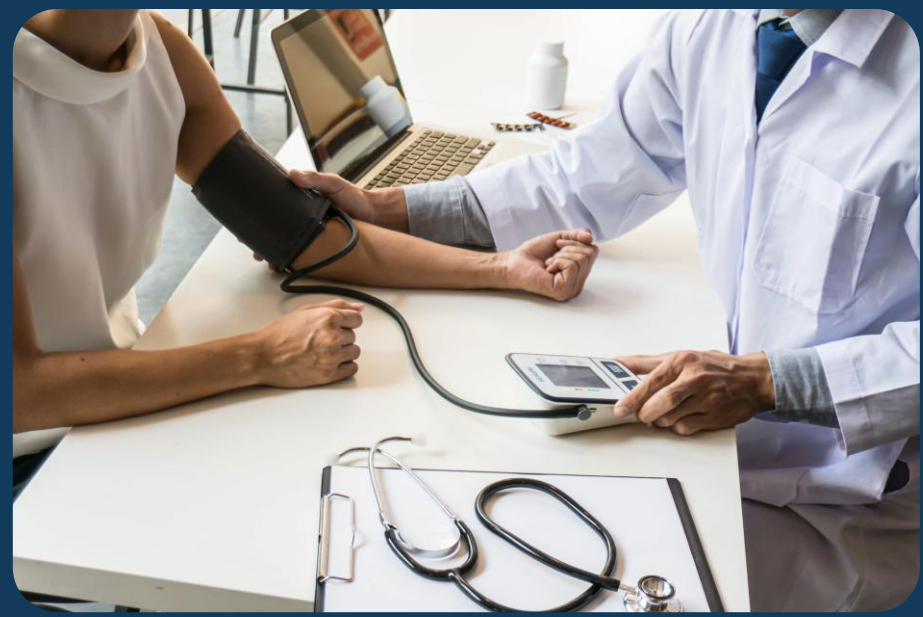
ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐต่อการใช้จ่ายของรัฐบาล มีสัดส่วนที่สูง

ที่มา: องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และ สศช.

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เพิ่มประสิทธิภาพและบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับภารกิจและความต้องการบริการของประชาชน โดยอาจลดหรือ**ควมรวมงาน**ที่ซ้ำซ้อน
- ส่งเสริมการนำ**เทคโนโลยีดิจิทัล**มาใช้ในการทำงาน
- ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึง**การเข้าถึงบริการที่จำเป็น** **ความเท่าเทียม** และ**คุณภาพชีวิตของประชาชน**เป็นสำคัญ

3.4 การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ

ข้อค้นพบ

ระบบข้อมูลภาครัฐบาลบางส่วนยังไม่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

งบการเงิน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ส่งเสริมระบบข้อมูลภาครัฐบาลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ และนำไปใช้งานได้สะดวกขึ้น
- มีการเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลภาครัฐแต่ละระบบ ให้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการสาธารณะต่อไป

คณะผู้จัดทำ

นางจารุวรรณ	พุลสุข
นางสาวพิมพ์นภัสสร	หงษ์จ้อย
นางสาวรัตติกาล	ลิกขชัย

ที่ปรึกษา

นางสาวอานันท์ชนก	สกลธวัฒน์
นายพีรณัฐ	แดงสกุล
นายพีรพัฒน์	ต้นทวนิช
นายธนพัฒน์	สันติวงษ์

กองบัญชาประชาชน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

THANK
YOU